

Upravitelj: Ljubljana, Puceljova ulica 3.  
Telefon št. 31-22, 31-23, 31-24  
Izdatništvo: Ljubljana, Puceljova ulica 3 — Telefon št. 31-23, 31-24  
Podružnica Novo mesto: Ljubljanska cesta 42  
Računski: za Ljubljansko pokrajino pri pokno-  
čkovnem zavodu št. 17.749, za ostale kraje  
italije Servizio Cont. Corr. Post. No 11-3118  
IZKljučno ZASTOPSTVO za oglašje in Kz.  
italije in inozemstva ima  
Unione Pubblicità Italiana S. A. MILANO

# JUTRO

Izbaja vsak dan zvezan posejdeljka  
Naročnina mala mesečno Lir 18.—  
in inozemstvo pa Lir 22.80.  
Uredništvo:  
Ljubljana, Puceljova ulica št. 3, telefon  
št. 31-22, 31-23, 31-24.  
Rokopisi se ne vračajo.  
CONCESSIONARIA ESCLUSIVA per la pub-  
blicità di provenienza italiana ad esteri:  
Unione Pubblicità Italiana S. A. MILANO

## Zatišje na egiptski fronti

Več angleških oklopnih voz uničenih, 8 letal sestreljenih  
Potopitev sovražne motorne jadrnice

Glavni stan italijanskih Oboroženih sil je objavil dne 31. oktobra naslednje 888. vojno poročilo:

Na egiptski fronti je bila bitka včeraj v zastoju; spopadi izvidni in dvoboji topništva so obeleževali dan. Nekaj lahkih oklopnih voz, ki so skušali prodrati v našem zaledju, je bilo takoj odrezanih in uničenih.

Oddelki lovskih letal osi so močno na-

sprotovali delavnosti sovražnega letalstva in so v boju sestrelili 7 britanskih letal; eno letalo je treščilo na zemljo, zadeto od strelav protiletalske obrambe.

Zeleznica in cesta med El Alameinom in Hamanom sta bili z dobrim uspehom bombardirani od nekega našega odreda.

V vzhodnem Sredozemlju so italijanska letala napadla dve motorni jadrnici, izmed katerih je eno treba smatrati za potopljeno.

## NOV USPEH NEMŠKIH PODMORNIC

Na Atlantiku je bilo zopet potopljenih 15 ladij s 100.925 tonami

Iz Hitlerjevega glavnega stana, 30. okt. a. Vrhovno poveljništvo oboroženih sil objavila naslednje izredno poročilo: Skupina nemških podmornic je v Severnem Atlantiku napadla ob zelo slabem vremenu sovražni konvoj, ki je popolnoma natovorjen plul proti Angliji, ter je potopila v žilavih ponavljajočih se napadih, izvedenih podnevi in ponoči, ne meneč se za močno obrambo spremstva, 9 parnikov s skupno

68.500 ton. Druge ladje so bile poškodovane s tremi torpedi. Razen tega so naše podmornice potopile na osebnovalni poti med Anglijo in Ameriko še 6 parnikov s skupno 32.425 tonami. Sovražno osebnovalno brodovje je zopet izgubilo 15 parnikov s 100.925 tonami.

Nadaljnje operacije proti sovražnemu konvoju se trajajo.

poslane v Afriko. Oni skromni severnoameriški statistični podatki, ki so na razpolago javnosti, soglasno ugotavljajo, da moč ameriške vojne proizvodnje ne zadostuje za oskrbo in opremo vojske milijonov mož, obenem pa za velikopotezno oskrbovanje Sovjetske zveze. Poleg tega je treba upoštevati še obveznosti, prevzete s izkrcanjem ameriških čet v zapadni Afriki.

Severnoameriški listi beležijo s presenečenjem dejstvo, da so morale Zedinjene države zahtevati vrnitev onih strojev, ki so jih lani po zakonu o najemu in posojilih posodile Veliki Britaniji, in da morajo angleški letalci, angleške obalne straže in obalne torpedovke pomagati Severnim Američanom pri obrambi njihove obale.

Razen tega odvzema ustvaritev armade sedem milijonov mož v Zedinjenih državah z vpoklicem mladeničev 18 in 19 let starosti pod orožje najmanj šest milijonov mož za potrebe vojne industrije, ako naj se zagotovijo proizvodnja potrebščin za vojsko, letalstvo in mornarico, kakor se glase uradne številke.

Vsi opazovalci položaja v Zedinjenih državah so si sedaj na jasnem, da severnoameriški generalni štab, čigar položaj se vedno bolj utrjuje, skuša voditi politiko, to se pravi, da hoče vedno bolj sam prevzeti usmerjanje zavezniškega vojnega vodstva po lastnih načrtih, ne da bi se zvezovali za mnenje zavezniških politikov, ki zahtevajo takšno industrijsko in strateško usmeritev Amerike, kakor bi ustrezala potrebam sovjetskih in angleških zaveznikov.

Londonka revija »New Statesman and Nation« je pretekli teden objavila zelo vznemirljiv članek svojega moskovskega dopisnika, ki ugotavlja med drugim, da so propadli vsi angleški napori za pomirjenje in ublažitev nezaupanja in nezadovoljstva sovjetskih vodilnih krogov. Konkretno moskovske zahteve dokazujejo, da hočejo v Moskvi postopno potisniti Angleže v podrejen položaj v vojnem vodstvu. Značilno je v zvezi s tem dejstvo, na katerega opozarja ta dopis, da se moskovska kritika namreč ne omejuje več samo na izostanek drugega bojišča, temveč se dotika tudi pomanjkljivosti količin in celo kakovosti poslatih dobav. Brzjavka dopisnika pravi dobesedno: »V Sovjetski zvezi so trpko razočarani nad pošiljkami in angleškim zadržanjem v tem letu vojne, kakor tudi nad vsem hrupom in razpravami o drugem bojišču. Razočarani so tudi nad nezadovoljivim stanjem angleških dobav in ne le glede količin, temveč tudi glede kakovosti, tako na primer glede pošiljanja starih in počasnih letal za obrambo Stalingrada.« Dopisnik pripominja, da je treba računati z »neprijetno možnostjo, da se bo Stalingrad — ako bo, kakor je nameravano, javno govoril — spustil v prikaz teh nesoglasij in teh nesrečnih psiholoških zvez v takšni meri, da bi to ugotovilo imeti resne posledice.«

Ne bi bilo mogoče po angleškem opazovalcu izraziti bolj odkrito zaskrbljenosti, da so sedanje težave z zahtevnimi zavezniški otroška igra v primeri s težavami, ki bi jih Angleži imeli z zmagovitimi Sovjetsko zvezo, ki bi vsilila svojo vojno nadvlado v Evropi še z drugimi sredstvi in metodami, ne da bi pri tem upoštevala želje in načela svojih bivših zaveznikov. (Le Ulltime Notizie.)

## Svečan sprejem podmornice »Barbarigo«

Z nekega atlantskega oporišča, 30. okt. a. Podmornica »Barbarigo«, ki je pod poveljstvom Enza Grossija dne 6. oktobra potopila ob Zapadni Afriki drugo veliko ameriško oklopnico tipa »Mississipi«, se je danes vrnila v svoje oporišče.

Z nekega atlantskega oporišča, 31. okt. a. Podmornica »Barbarigo« je bila ob povratku v svoje oporišče veličastno sprejeta od vojskih in civilnih oblasti in ljudstva. Na pomolu so junaske posadke pričakali veleposlanik Italije v Parizu Buti, veleposlanik

Italije v Berlinu Alfieri, vrhovni poveljnik podmorniških italijanskih atlantskih oporišč admiral Bolachini, skupno z vrhovnim poveljnikom nemških podmorniških sil admiralom Dönitzem. Ob pristanku je zaigrala vojaška godba italijansko in nemško himno ob vinarju zastav in navdušeni izmenjavi pozdravov. Po toplih pozdravih zastopnikov oblasti je s preprosto resnobno svečanostjo admiral Dönitz izročil poveljniku Grossiju v Hitlerjevemu imenu odlikovanje viteza železnega križa.

## Uničevanje sovjetskih čet pri Nalčiku

Novo osvojitve v Stalingradu — Uspešni boji italijanske vojske ob Donu — štiri sovjetske ladje potopljene na Ladoškem jezeru

Iz Hitlerjevega glavnega stana, 31. okt. a. Vrhovno poveljništvo nemške vojske je objavilo danes naslednje poročilo:

Pri Nalčiku so nemške in rumunske čete uničile razpršene sovražne oddelke in so izsilile važen prehod preko reke.

V Stalingradu je bilo s prodorom pridobljeno nadaljnje ozemlje. Zaradi velikih izgub je sovražnik prenehal svoje protinapade južno od mesta.

Oddelki bojnih letal so napadli sovražniške potojtanke v zaledju, severno od Astrahana.

Italijanske in rumunske čete so preprečile sovražniške poskuse za prekoračenje Dona.

Na ostali vzhodni fronti je položaj nespremenjen. Lastne napadalne operacije so privedle do osvojitve nekaj bunkerjev in zajetja ujetnikov.

Letalstvo je v ozemlju ob izlivu Volge z dobrom učinkom napadlo sovražne spremeljave, transporte, oskrbovalne kolone in industrijske naprave.

Na Ladoškem jezeru so bile z bombami potopljene 4 velike ladje, določene za preiskrbo Petrovgrada. Trije tovorni čolni so bili poškodovani. Bombni napadi na Petrovgrad so povzročili veliko škodo. Letalski napadi na Murmansk so se nadaljevali podnevi in ponoči.

Dne 29. in 30. oktobra je sovjetsko letalstvo izgubilo 124 letal. Pri tem imajo svoj delež tudi rumunski in madžarski letalci. 8 lastnih letal se ni vrnilo.

V Egiptu sovražnik včeraj ni nadaljeval svojega velikega napada. Krajinski britanski napadi so se ponesrečili. Nemško in italijansko letalstvo je napadalo motorizirane in oskrbovalne kolone sovražnika. Sestreljenih je bilo 8 angleških letal.

## Prodiranje na Kavkazu

Berlin, 31. okt. a. Davi dole vesti potrjujejo, da so nemške in zavezniške čete v kretanju v vseh južnih odsekih vzhodne fronte. Zapadno od Tereka so včeraj nem-

## Nepremostljiva nesoglasja med Anglosasi in boljševiki

Lizbona, 29. okt. Moskovski poročevalec londonskega lista »Sunday Times« piše: Ker Sovjetska zveza že 15 mesecev sama prenaša glavno breme borbe z osjo, je nastopil trenutok, ko se mora obrniti na Anglijo in Severno Ameriko z zahtevo po »dejanski pomoči, ki mora biti večja od vseh doslej dogovorjenih načrtov.« Položaj je tako resen, da mora Moskva vztrajati pri tem, da ima »pomoč njej prednost pred vsemi zavezniškimi naziranjmi o vodstvu vojne.«

Seznam surovin in gradiva, ki ga Sovjetska zveza potrebuje od zunaj, se vedno bolj veča in Moskva se je seveda zaslala proti svoji volji v kaj kritičnem položaju. Zato je ona po mnenju navedenega poročevalca zahtevala odposiljatev novih konvojov v Murmansk, češ da morajo zavezniški navzile vsem podmorniškim in letalskim nevarnostim še nadalje pošiljati svojo pomoč. Sovjetska vlada bo na drugi strani podvzela vse, da bo s svojimi ledolomilci držala tudi v zimskih mesecih severne luke odprte.

Ta novi sovjetski pritisk je zopet otvoril v Londonu in Washingtonu razpravo o vprašanju pošiljanja pomoči Rusiji. V Washingtonu se te razprave vodijo med vojnim in mornariškim ministrom ter uradom za vojno proizvodnjo in izkoriščanje delovnih sil. Razprav se udeležujejo tudi predstavniki britanskega ministrstva za vojno proizvodnjo, a doslej se je pokazala velika razlika v mnenju voditeljev, kar seveda draži severnoameriško javnost, tako da stopa zanj v ozadje celo cenljivo notranje vprašanje borbe proti »inflaciji in nič manj pereče vprašanje novih hudih davkov, ki jih zahteva finančno ministristvo.

Ze nekaj časa ni namreč skrivnost za nikogar, da skuša ameriški generalni štab sabotirati sovjetske zahteve, dajajoč prednost severnoameriškim oborožitvam in opremi one velike vojske, ki je v načrtu in ki naj bi zagotovila uspešno obrambo vse zapadne hemisfere. Generalni štab pa

podpira v tem domačo industrijo, ki hoče investirati svoje kapitale predvsem na ameriškem kontinentu in v zvezi s »otrebami čet, ki so bile v zadnjem času od-

## Nemoč ameriške mornarice na Pacifiku

Tokio, 31. okt. Obe poslednji uradni poročili japonskega glavnega stana zopet dokazujejo svetu, da je morda sicer mogoče ameriški industriji graditi ladje, da pa je prav tako lahko japonski mornarici potapljati jih.

Zares, od 25. avgusta do 26. oktobra t. l. je ameriška mornarica doživela dan za dnem tako nepretrgano verigo samih katastrof, da se je severnoameriški mornariški državni tajnik Knox, namesto da bi objavil točno poročila v toliko opevanem ameriškem slogu, rajši omejil pred nekaj dnevi na napoved, da se mora ameriški narod pripraviti v bližnjih dneh na znatne izgube na južnem Pacifiku.

Uničenje nosilke letal, oklopnice, križark, rušilcev, podmornic in letal, včevši znamenita težka letala, dokazuje, da se po skoraj enem letu ameriška strategija in pomorska taktika nista ničesar naučili, da činitelj presenečenja, s katerim so se pred javnostjo opravičevali v prvi fazi vojne na Pacifiku, nikakor ni bil odločilen za utrpelo poraze, in da je tem večja zmeda, neizkušenost in panika ter seveda visok odstotek izgub, čim večje je število novih ladij in novih tipov sovražnih eskader.

Prav čudno naključje je hotelo, da so te velike ameriške izgube na morju sovpadle z ameriškim »mornariškim dnem« in tokijski listi umestno pripominjajo, da medtem ko je japonski »mornariški dan« tesno povezan z zgodovinskimi bitkami v kanalu Tsushima in na Japonskem morju, nima ameriški »mornariški dan« prav nobene slavne zgodovinske osnove. Ameriška mornarica je vedno obstajala le kot število in takšna lahko še nadalje obstoji in se množi, toda vojaško je skrajno slabša od vseh mornaric na svetu.

Kar se je pripetilo v razdobju, ki ga ugotavlja japonsko uradno poročilo, je poučno za ves svet in dokazuje sedaj dokončno, da boleha ogromna ameriška proizvodnja na neozdravljivi izviri boleznih bodisi v pogledu slabših tehničnih značilnosti, kakor sklepamo po dejstvu, da so porazi tako rekoč sistematični, bodisi v pogledu nezadostne bojne spretnosti in izvežbanosti glavnih štabov in posadk, ki jim vendar dajejo na razpolago toliko novih ladij, da bi lahko krili utrpelo izgube. Tudi v zadnji

bitki severno od Santa Cruz se je pokazalo da nosilke letal, na katere je ameriški glavni štab polagal svojo novo taktično zamisel v formiranju pomorskih edinic, niso odstranile bistvenih pomanjkljivosti.

Japonske izgube, čeprav niso v nikakem sorazmerju s sovražniki, so vendar precejšnje, dasi je seveda sam sovražnik priznal pretekli dnevi, da Japonci niso niti od daleč še uporabili glavnine svojih sil na tem pacifiškem področju. Japonsko uradno poročilo ne omenja usode otokov, pri katerih se je bila velika bitka, in ni izključeno, da bodo bližnje dni objavljene nove važne vesti. Za sedaj sovražnik priznava, da so Japonci bore z isto žilavostjo kakor doslej, s čimer priznava, da se japonska učinkovitost ni niti najmanj zmanjšala, medtem ko je mogoče ob hladnem pregledu potopljene tonaže ugotoviti, da je ameriški poraz hujši kakor pri Pearl Harbourju. Pri vsem tem pa je treba še poudariti, da so ameriška letalska bombardiranja povprečna, kajti večji moči strojev odgovarja duhovna podrejenost pilotov.

Razen pomorskega pa ima izid bitke na Pacifiku tudi važen kopni pomen, kar bo najbrž imperialni glavni štab v kratkem objavil. Ameriške izgube so namreč tako ogromne, da morebitna še tako nagla nadomestitev ladij in 700 izgubljenih letal ne bo mogla preprečiti, da bi vse Salomonske, Hebridske otočje in otočje Santa Cruz ne prešlo zopet pod neposredno japonsko nadzorstvo. Rabaul, ki so ga Američani ponovno napadli, je ostal praktično neranjen in je ohranil svojo funkcijo mostišča, ki grozi vsemu južnemu Pacifiku in Avstraliji. Nova Gvineja pa je manjšega pomena kakor Salomonsko otočje, čigar zasedba bo povsem odrezala zvezo med oporišči srednjega in južnega Pacifika in severno Avstralijo ter bo tako izključila luko Port Moresby iz zvez z vzhodom in jugom. Ta strateški položaj pa postaja za Avstralijo še bolj hujši, ker je japonsko brodovje navzoče pri Hebridskih in Santa Cruzu, ki zapirajo Koralsko morje in omogočajo japonskim oboroženim silam, da se v obliki paljke razširijo proti otočju Fidži in Samoi, kjer imajo Američani trdna oporišča. (Il Popolo d'Italia.)

## Važni sklepi za prehrano

Seja medministrskega vzporejevalnega odbora za oskrbo

Rim, 30. okt. s. Pod Ducejevim predsedstvom se je sestel ob 18. uri v Beneški palači medministrski vzporejevalni odbor za oskrbovanje, razdeljevanje in cene. Navzoči so bili vsi člani odbora.

Minister za poljedelstvo in gozdoje je očitno dboru stanje prehrane, kakršno je v sedanjem trenutku. Kljub neugodnemu letnemu času, zlasti zaradi dolge izredne suše, je italijanska poljedelska proizvodnja zaradi umnega in žilavega dela poljedelcev obdržala zadovoljivo raven. Načrti za poljedelstvo proizvodnjo, delo ministra za poljedelstvo, konfederacij, gospodarskih zavodov ob sodelovanju vse uprave, industrije, zadostna tehnična sredstva za obdelovanje, moralna podpora in vzpodbuda Stranke, vnema in vera poljedelcev nudijo gotovost, da bodo uspehi prihodnjega žitnega leta ustrezali potrebam in pričakovanju. Postopno ojačanje in povečanje discipline v razdeljevanju proizvodov preko zbirališč, organizacija žetve in racionalizacije, so omogočili znaten napredek proti cilju popolne razpoložljivosti in splošne pravične razdelitve živil. V tem smislu se bo akcija nadaljevala in se zaključila zaradi patriotizma in socialne zavesti italijanskih proizvajalcev in zaradi strogosti kontrole in sankcij, ki vedno strožje jamčijo za to, da se nihče ne odmakne socialni dolžnosti iz lastnega samoljublja in spekulativnega pohlepa. Minister je zaključil svoje poročilo, poudarjajoč plodno sodelovanje, ki obstoja med Italijo in Nemčijo tudi na področju politike oskrbovanja s hrano, ter ugodne izglede te politike v bližnji bodočnosti.

Odbor je odobril poročilo ministra za poljedelstvo ter je po obširni proučitvi na predlog Duceja odobril prehranjevalni načrt za prihodnje mesece. Načrt obsega:

a) Povečanje krušnega obroka za dečke in mladenčje od 9. do 18 let ter za delavce. Od 16. novembra za zimsko dobo se poveča krušni obrok za dečke od 9. do 18. let

od 150 na 200 gramov dnevno. Od istega dneva in za zimsko dobo se poveča dodatni krušni obrok za delavce tudi od 150 na 200 gramov, tako, da bo znašal obrok za navadne delavce 300 gramov, za težke delavce 400 gramov in za najtežje delavce 500 gramov. Obrok kruha za ostalo prebivalstvo ostanejo nespremenjeni. Mesečni dodelek 500 gramov testenin, ki je dovoljen prebivalstvu v Južni Italiji in otočni Italiji od 15. marca, ostane v veljavi.

b) Izredna razdelitev znatne količine krompirja.

Ker je zaustavljen na podlagi sporazumov z nemško vlado uvoz znatnih količin krompirja, bo v decembru razdeljena v mestih in v predelih brez poljedelskih rezerv količina po 10 kg krompirja na osebo. Ta količina se pridruži količini domačega krompirja, ki se že porazdeljuje in ki se bo v redu nadaljevalo.

Vsaka družina bo skrbela, da ohrani domači in inozemski krompir ter ga porazdeli za porabo v zimski dobi.

c) Povečanje nakazil za marmelado. Znatno bo povečana količina marmelade, ki se bo dodelila potrošnji v zimski dobi. Razdeljevanje bodo uredile pokrajinske oblasti v raznih krajih glede na navade potrošnje. V mestnih središčih, kjer je bila marmelada nakazana dečkom do 18 let v količini 500 gramov mesečno, bo obrok za te prejemnike povečan na 2 kg mesečno. Razen tega bo dodeljen obrok en kilogram mesečno osebam nad 65 let starim. Novembrski obrok se bo lahko kupil v drugi polovici meseca.

d) Povečanje obroka sladkorja za otroke do 3 let in dodelek za dečke od 14. do 18. let.

Z odločbo, ki bo trajna, je povečan mesečni obrok sladkorja za otroke do 3 let na en kilogram, mesečni dodelek 100 gramov, ki je bil dodeljen od 15. marca dečkom do 14 let, se podaljša za štirimesečje od novembra do februarja ter se razširi za to dobo tudi na dečke od 14. do 18. let.

## Kako je bila potopljena ameriška nosilka letal »Wasp«

Tokio, 30. okt. a. Agencija Domei je prejela z nekega oporišča japonskih podmornic pretesljivo poročilo oficirja podmornice, ki je torpedirala zažgala in potopila ameriško nosilko letal »Wasp«. Ob napadu podmornice je nosilka letal »Wasp« plula sredi močne skupine križark in rušilcev. Spremljala so jo tudi letala. Kljub tej razporeditvi sil se nosilka letal ni mogla umakniti svoji usodi, ko je podmornica zadala smrtno udarce. Japonski podmorniški oficir je pripovedoval, da je podmornica kakor vse ostale, ki so bile na izvidništvu na področju Salomonskih otokov, plula pod vodo kljub veliki temperaturi, zaradi katere je bil položaj posadke izredno mučen. Prva edinicca sovražnika, ki jo je podmornica opazila, je bil neki rušilec. Kmalu nato je poveljnik zagledal obise »Wasp«, ki je bila usmerjena proti severu, brzokne zato, da bi ojačila sovražno letalstvo s svojimi letali. Takoj so bila oddana potrebna povelja na borbene prostore. Vreme je bilo lepo in vidljivost dobra, toda veter je pihal z brzino 10 metrov v sekundi in valovi površino morja v zraku so križarila sovražna letala. Med približevanjem je bilo mogoče ugotoviti, da gre za nosilko letal »Wasp«. Imela je ob strani dve križarki in okrog sebe razvrščene v krogu spremljevalne rušilce. Na krovu »Wasp« ni bilo videti nobenega letala. Razdalja med japonsko podmornico in »Wasp« skupino je bila še znatna in napad je bil težaven. Nenadoma se je severnoameriška skupina, ki je bila usmerjena proti severu, obrnila na levo ter se približala podmornici z brzino nad 10 milj na uro. Tedaj je poveljnik male edinicce omenil: »To je prilika, katere ne smemo izgubiti.« Šli smo pod rušilce, je nadaljeval podmorniški oficir, in pod križarko, katere omenje motorjev smo natančno slišali. Končno ras ni ničesar več ločilo od plena. Tedaj je bilo dano povelje za sprožitev torpeda. Slišalo se je hreščenje, torpedi so bili izstreljeni. Zadeji smo šteti sekunde in čakati na eksplozijo. Nenadoma so valovi zaradi eksplozije vzvrmirili morje. Sledila je druga

eksplozija in nato še dve, kar je bil znak, da so naši štirje torpedi zadeli cilj. Navdušenje posadke je bilo veliko, takoj nato pa so sledile eksplozije globinskih bomb, ki so jih odvrgele ameriške ladje. Naglo smo se dvignili v periskopsko višino in videli, da vlada med sovražnikom največja zmeda. »Wasp« je bila odčeta z velikim stebrom dima.

## Zaskrbljenost Anglosasov

Rim, 29. okt. s. V londonskih krogih zbujajo položaj na Salomonskem otočju globoko zaskrbljenost, ki se kaže tudi v komentarjih listov. Brez posebnih pomislekov in brez pretiranih obzirov do zavezniškov piše n. pr. »Daily Telegraph«, da je za vse Anglosase in torej tudi za Angleže kaj neprijetno presenečenje dejstvo, da ameriško poveljništvo ne more poslati ojačenj svojim četam na Guadal Kanaru. Tudi dejstvo, da so bile ameriške izgube na Salomonskem otočju zelo hude, ni pomnilo vesele vesti za London, kjer so sedaj mnenja, da je ofenziva na južnem Pacifiku, ako že ne povsem propadla, pa vsaj zelo zavlečena. Ako bodo presekane pomorske zveze, zavezniško letalstvo ne bo več moglo podpirati ameriške posadke, ki brani poslednje postojanke na Guadal Kanaru. Angleže razen tega žali izjava podpoveljnika ameriškega brodovja admirala Edwardsa, ki pravi, da je japonsko brodovje po ameriških izgubah postalo najmočnejše brodovje na svetu in potentakom močnejše kakor britansko brodovje. »News Chronicle« vprašuje, kako se je moglo ameriško poveljništvo pustiti presenetiti po japonskem napadu in zakaj ni pravočasno podvzelo potrebnih ukrepov.

Tokio, 30. okt. s. Ameriška vojna mornarica je doslej javila izgubo samo treh križark, »Storie«, »Kuinay Vincents« ter izgubo nosilke letal »Wasp«. Razen izgub je Amerika objavila, da je nekoliko lovcev in torpednih rušilcev bilo poškodovanih v zadnjih bojih z japonskimi sila-

## Brzjavna voščila Vladarske dvojice Visokemu komisarju

Na vdano voščilno brzjavko, ki jo je naslovil Eksc. Visoki Komisar ob 20-letnici revolucije vzvišenima suverenoma, sta blagovollja odgovorili s sledečo brzjavko:

»Njuni Veličanstvi Kralj in

Cesar ter Kraljica in Cesarica se toplo zahvalujeta ter vračata Vam ter prebivalstvu najboljša voščila za novo leto.

Minister dvora Acquarone.

## Obnove ladjevja in potopitve

Pomorski prevoz, potopitve in nove gradnje ladij so trije elementi največje aktualnosti in o teh stvareh tečejo in bodo tekle vse vojne reke črnile. Opazke, razprave, polemike, laži in zavračanja se zavozljavajo v nizu astronomskih števil, ki kažejo višino groznega uničevanja bogastev, ki zlasti in skoro v izključni meri zadeva Britanijo in Ameriko.

Bilo bi vsekar zanimivo in koristno vedeti vsaj s približno točnostjo, kolike količine bogastev se uničujejo v tem strahovitem spopadu celin, omejujemo pa se na to, da se lotimo samo ene panoge tega velikega uničevanja in sicer uničevanja trgovskega ladjevja. Pri tem moramo upoštevati različne potrebe vojujočih se držav s posebnim ozirom na pomorski položaj anglosaških držav. Njihov položaj je nekaj topolmer sedanje vojne.

Okoli polovice 1. 1940. v začetku spopada, so trgovska brodovja Anglije, Rusije in Amerike (vštevši zajete ali zaplenjene ladje, ki jih cenimo na 8 milijonov ton) imela skupno tonažo okoli 36 milijonov. Tem dodajamo velikodušno še 10 milijonov ton ladijskega prostora, zgrajenega v vojnem času. Skupno bi imeli sedaj zavezniki, ako bi še lahko razpolagali z vsemi svojimi ladjami, danes približno 46 milijonov ton. Če smo velikodušni in dopuščamo, da so zavezniki zgradili v dobrih dveh letih 10 milijonov ton, se to laže reče, kakor izvrši. To bi pomenilo, da so bili v stanju vsak dan spustiti v morje po eno ladjo s preko 10.000 tonami (kar je že več kakor srednja velikost), nadalje pomeni to, da lahko razpolagajo vsaj s 50 ladjedelnicami, opremljenimi vsaj s 7 dokli, kar znači, da je treba dogotoviti po eno ladjo na leto, preden je gotova od prvega začetka do praktične uporabe. Vse to pa so zelo optimistične verjetnosti.

Če dopustimo, da so zavezniki ladijdelnic zmene tega ogromnega dela, bi vsakokrat nove gradnje teh dveh zadnjih let ne tvorile niti polovice ladijskega prostora, potopljena je v istem času samo od Nemcev, da ne upoštevamo izgube, ki so jih sovražniki prizadejali Japonci in Italijani, katerih potopitve sovražnih ladij tudi presegajo 3 milijone ton.

Na temelju uradnih podatkov pa znašajo skupne sovražnikove izgube trgovskih ladij več kakor 24 milijonov in pol ton, ki jih je treba odšteti od 46 milijonov vseh zaveznikovih brodovij. V te izgube pa zopet niso vštevete sovražne ladje, ki so se potopile, ko so zadele na mine. Njihovo število vsaj danes ni točno znano. Ako se spomnimo, da je med vojno 1914-1918 od 18 in pol milijona ton, ki so jih potopili Nemci, odpadlo dobrih 5.800.000 ton na potopitve zaradi min, lahko tudi danes vzamemo v račun potopitve zaradi min približno 3 milijone ton. Ker pa se te številke trenutno ne morejo ugotoviti, smo jih namenoma izločili iz skupnega števila potopljenega ladijskega prostora.

Zavezniki države imajo tedaj na razpolago trgovsko brodovje, ki dosega kakih 22 milijonov ton, tedaj za 14 do 15 milijonov manj, kakor so imele ob začetku sovravnosti.

Ne more se zanikati, da tudi to brodovje še predstavlja mogočno orodje sovražnikov, ne smemo pa tudi pozabiti silne potrebe, ki jo zahteva ogromen obseg dominionov in kolonij, ki se razprostira po vsej zemlji in v silnih daljavah. Za preskrbovanje raznih front in za nadomeščanje pomanjkanja surovin v raznih krajih morajo zavezniki brodovja pluti neprestano. Vsak parnik, ki ni odpotoval, ki se je ustavil ali pa je bil izgubljen, pomeni težak udarec v orjaškem organizmu zaveznikovih držav, zlasti pa Anglije. Morje je življenjska nujnost, neobhodno potrebna za sovražnike, in prav zato jih je treba točiti na morju, kajti morje zanje predstavlja slabotno točko, Ahilovo peto zaveznikov. Oni morajo izpostaviti svoje ladje ter jih ne morejo na nikakršen način odtegniti zalezovanju podmornic in letal trojnega pakta.

Toda ni samo v tem kočljiva točka vprašanja. Treba je upoštevati, da je velik del tega ogromnega, pa vendar nezadostnega brodovja zaposlen v plovi ob obalah Amerike, Afrike, Azije in Britanije same ter da je znaten del sestavljen iz mnogoštevilnih prekoceanskih ladij in razkošnih par-

nikov, ki se ne uporabljajo, marveč se skrbno hranijo v varnih pristaniščih Amerike in severne Anglije. Poskušali so izkoristiti tudi te pomorske orjake za ustvaritev hitrih konvojov, toda potopitev nekoliko najboljših izmed njih, ki so jo izvršile italijanske in nemške podmornice, je odsvetovala vsako nadaljnjo uporabo.

Jasni znaki tega pomanjkanja, čeprav bi se zdelo na prvi pogled drugače, so razni nesrečni poskusi, ki so jih zavezniki podvzeli, da bi spravili svoje konvoje preko Sredozemskega morja za preskrbo Malte in Aleksandrije. Zakaj si Angleži niso izbrali daljše, toda udobnejše in varne poti okoli Afrike, ako imajo na razpolago toliko ladij? Ne samo zaradi težke vojaške položaja na Malti in v Egiptu, marveč le zato, ker se ladje ne smejo uporabljati na izredno dolgih potovanjih in to je razlog, zakaj si je britanska brodovje izvolilo slabši del in tvegalo mnoge potopitve.

Statistični podatki o potopitvah, ki so jih izvršili Nemci, kažejo v tekočem letu strahotni porast, zlasti zaradi delovanja podmornic. S koncem septembra je bila dosežena celotna številka 6.600.000 ton. To v samo devetih mesecih, dočim je bilo v teku celega leta 1940 potopljenih le 7.100.000, l. 1941 pa 6.700.000 ton. Pred seboj imamo še tri mesece in če pojde tako naprej, ni neverjetno, da bo potopitev v teku leta preokorčila 8 milijonov ton.

Če govorimo o potopljenih ladjah, ne smemo pustiti vniemar, da gre skoraj vedno za naložene ladje in da nosilnost trgovskega parnika prekaša približno za eno tretjino tonaže. Tako uničenje škoduje v prvi vrsti Angliji, ki mora po svojih morskih poteh uvažati skoraj vse potrebe po živilih ter ogromne količine surovin za svojo industrijo.

Sovražniki osovinskih držav že čutijo to neizprosno realnost in zavlačevanje vojne težko udarja prav Anglijo in Ameriko, ki bosta to za bodočnost občutili vedno huje.

Pomorski blok proti državam osi pomeni blok proti novi Evropi, nima pa kot tak pravega pomena, kajti Evropa ni navezana na uporabo pomorskih potov za svoj trgovinski promet in za preskrbo svojih front, razen Afrike, toda bližnja afriških obal, dobro varstvo konvojov, sposobnost naših pomorščakov in naših letalcev ter neutralizacija otoka Malte, vse to je do najvarnejše mere zmanjšalo ofenzivne možnosti neprijatelja v tem odseku. Prepustimo tedaj dejstvu, da bodo to dokazala. Blok proti osi je doživel tedaj na vsej črti popoln neuspeh; njegov poskus izstradanja se je popolnoma izjalovil in os je dokazala neoporečen uspeh.

### Takšni so japonski vojaki...

Medtem ko Angleži in Američani silno mnogo govorijo o raznih ofenzivnih podvigih, se oborožene sile osi in trojnega pakta omejujejo le na to, da na vseh bojiščih dan za dnem zgornjo s svojimi dejanji dokazujejo svojo moč, ki ji sovražnik ni in ne more biti kos. Tu in tam se tudi v nasprotnem taboru najde kaj človeka, ki izjemno prizna nesposobnost zaveznikov in moč vojakov sil trojnega pakta. Takšno priznanje je te dni ušlo tudi vojaškemu sodrniku lista »New York Times«, Hansonu Baldwinu, ki se je vrnil z opazovalnega potovanja na pacifiškem področju in ki sedaj brez pomislekov priznava, da se zaveznikom niti najmanj ni posrečilo razmaji japonskega položaja na tem velikem oceanu. Baldwin piše nato o japonskem vojaku dobesedno:

»V pregovor je že prešla odločnost japonskih vojakov, da zmagajo ali umro. Japonci so najboljši vojaki na svetu za borbo v džungli in imajo večje izkušnje kakor Američani v boju na morju. Skratka, tako na suhem kakor na morju so Japonci za nas vojaki, ki se jih moramo zelo bati, v zraku pa se poslužujejo tako drznih bojnih metod, da jih skoroda moramo smatrati za divje.«

Ta priznanja ameriškega vojaškega opazovalca zadoščajo za pravo sliko ne le o bojnih sposobnostih Japoncev, temveč tudi o njihovih uspehih v bojih z Američani. Teh uspehov nobena nasprotna propaganda ne more zmanjšati, saj so le plod izredne vojaške sposobnosti tega naroda, ki so jo

### Praznik Zmage

V sredo, dne 4. novembra, ob priliki obletnice Zmage, bodo javna poslopja okrašena z zastavami. Osobe javnih uradov in zasebnih podjetij bo imelo običajni delovni dan.

Visoki komisar Emilio Graziosi.

### Darili Visokega komisarja Zvezi fašijev ob 20 letnici

Tiskovni urad Zveze fašijev sporoča: Visoki Komisar je daroval Zvezi fašijev ob priliki 20-letnice revolucije vsoto 25.000 lir za pomoč, ki jo izkazuje ženski fašiji v prid tovarišem pod orožjem, ter vsoto 10.000 lir za novi sedež ljubljanskega fašija. Gesta Eksc. Graziosija ne potrebuje nobenega komentarja.

### Plemenit dar Italijanskemu kulturnemu zavodu

Direkcija italijanskega kulturnega zavoda v Ljubljani je prejela s strani ljubljanskega industrijskega dar 2000 lir. Direkcija se je zahvalila za plemeniti dar ter je namenila to vsoto italijansko-slovenskemu kulturnemu zbljevanju.

Ponovno se spričo teh darov izpričuje umevanje vladne oblasti za stranko.

### Visoki komisar sprejel rektorja Glasbene akademije

Visoki komisar je 31. t. m. v Vladni palači sprejel novega rektorja Glasbene akademije prof. Julija Betetta, ki je Ekscenci izročil tople pozdrave tudi v imenu učiteljskega zbora. Visoki komisar se je zahvalil za pozdrav ter se je s profesorjem Betettom razgovarjal o nekaterih vprašanjih, tičečih se akademije.

Prisiljeni od časa do časa priznati tudi nasprotniki sami. Prav te dni so Japonci izkoristili vse svoje sposobnosti junaških borcev na kopnem, na morju in v zraku ter prizadeli Američanom, kakor smo o tem že izbrčno poročali, nove hude udare, ki so tako veliki, da jih niti Američani niti Angleži ne morejo več prikriti svojih javnosti. Tako se za tako zvano »ofenzivno nabrušeno nasprotno orožje krha tudi na tem bojnem področju — japonskem — trdem orehu...»

### Cenik za zelenjavo in sadje

Visoki komisar za Ljubljansko pokrajino je izdal nov cenik za zelenjavo in sadje št. 22, ki je veljaven od 1. novembra 1942-XXI. Cene so naslednje (vse za kilogram): prva številka označuje ceno v trgovini na debelo, druga pa ceno v trgovini na drobno; v oklepajih so sedanje cene, kolikor so spremenjene:

Cesen 9,50 lire na debelo, 10,80 lire na drobno (8,10, 9,30); čebula 2,30, 2,80 (1,60, 2,—); solata glavna 4,50, 5,30 (3,30, 3,70); jajčniki (melanci) 6,20, 7,40; paprika zelena 4,50, 5,70 (4,10, 5,30); paradižnik 2,—, 2,40 (1,80, 2,30); radič 7,—, 7,80; spinacea 4,90, 5,70 (3,40, 4,30); zelena 4,90, 5,90 (4,10, 5,10); limone I. vrste, 15 cm obsega, 3,80, 4,85, na drobno za kos 0,60; jabolka la (na pr. zlata parmena) 6,15, 7,15 (5,70, 6,70); hruške la 6,40, 7,40 (4,85, 5,70); hruške IIa 5,80, 6,65 (4,—, 4,60); grozdje la 6,—, 7,20; maroni 7,—, 7,80 lire.

Za domačo zelenjavo in sadje v Ljubljani veljajo v trgovini na drobno najvišje cene tedenskega mestnega tržnega cenika, gornji cenik pa velja za uvoženo blago, seveda brez tave. Okrajna načelstva lahko določijo še nižje cene od gorj navedenih, vsako zvišanje pa mora biti predhodno odobreno od Visokega komisarata. Ta cenik mora biti izbočen v prodajnih prostorih na dobro vidnem mestu. Trgovci na debelo morajo izročiti kupcem račun z označbo blaga, vrste in enotne cene ter morajo tudi kupci na zahtevo izdati tak račun. Kršitelji se kaznujejo po naredbi z dne 28. januarja 1942-XX, št. 8, in ostalih zakonitih predpisih.

Cene zelenjavi so se s 1. novembrom zvišale za okrog 0,40 lire pri kg, ker se je s tem dnem za toliko povišala mestna trošarina, določena za čas od 1. novembra do 31. maja v letu (po tarifni postavki 17 e tarife za mestno trošarino v Ljubljani).

### Ali ste že odposlali naročilnico za DK?

### Preureditev gasilske službe

Visoki komisar za Ljubljansko pokrajino odreja na podstavi člena 3. kr. ukaza z dne 3. maja 1941-XXI št. 291 in smatrajoč za potrebno, da se izvele preureditve gasilske službe v Ljubljanski pokrajini:

Čl. 1. Ustanavlja se in podreja neposredno Visokemu komisaratu Gasilski zbor Ljubljanske pokrajine.

Čl. 2. Gasilski zbor upravlja upravna komisija, kateri predseduje podprefekt in katere člana sta en glavni računovodja in poveljnik zbora. Komisiji je na skrbil upravna in računska služba zbora. Njene sklepe pa mora odobriti Visoki komisar.

Čl. 3. Pokrajinski poveljnik Gasilskega zbora skrbi za vzdrževanje discipline in za tehnično delovanje zbora. Imenuje ga Glavno razvratelstvo gasilske službe v Rimu »Direzione Generale dei Servizi Antincendi in Roma« in mu je v pomoč potrebno nižje osebe iz drugih pokrajinskih edinic po odredbi omenjenega glavnega razvratelstva.

Čl. 4. Sedanje gasilske organizacije se dodeljujejo Gasilskemu zboru, čigar sestavni del je tudi zbor ljubljanskih mestnih poklicnih gasilcev.

Čl. 5. Gradivo, ki je kakorkoli namenjeno za gasilsko službo in vobče za tehnično pomoč, za postavitev in opremo gasilskih domov in poslopj, določena za gasilsko službo, preidejo v last Gasilskega zbora. Na Gasilski zbor preidejo vsa finančna sredstva, ki so jih doslej določale občine in druge ustanove za gasilsko službo in so kakor koli namenjena tej službi.

Čl. 6. Gasilska zajednica in krajevna društva prostovoljnih gasilcev so razpuščena. Gasilski zbor poskrbi, da se zagotovi gasilska služba na ozemlju pokrajine

## Gospodarstvo

### Ureditev zakola prašičev za družinsko porabo in oddaja slanine pri zakolu

Smatrajoč za potrebno, da se uredita oddaja in klanje prašičev za preskrbo in razdeljevanje mesa in masti, je Visoki komisar za Ljubljansko pokrajino glede na svojo naredbi o klanju prašičev z dne 14. oktobra 1941/ XIX izdal naslednjo naredbi, ki je objavljena v »Službenem listu« 31. oktobra in je na ta dan stopila v veljavo, ko so se obenem razveljavile vse nje nasprotujoče ali z njo nezdružljive določbe.

Za zakol namenjeni prašiči so pod zaporom na razpolago Prevodu, ki so mu lastniki prašičev dolžni oddati vse živali kakršneko težje, določene za zakol. Od oddaje so izzeti prašiči, ki so določeni za družinsko porabo in za porabo zajednic in rejskih skupnosti v spodaj navedenih mejah.

Za družinsko porabo je določena, da se sme zaklati po 1 prašič na leto za vsakih 5 družinskih članov ali za vsako manjšo družino; največ pa se sme zaklati 4 prašiči. Za porabo zajednic se sme zaklati po 1 prašič na vsakih 6 oseb, če prašiča rede zavetišče, bolnišnice, sanatoriji, dobrodelne ustanove, oddelki Oboroženih sil, verske združbe ali konviti, po 1 prašič pa se sme zaklati na vsakih 10 oseb, če redijo prašiče neposredno Dopolavori pri podjetjih za izključno porabo v menzah teh Dopolavorov.

Skupna reja prašičev za družinsko porabo v rejskih skupnostih je dovoljena samo med dvema družinama. Pri tem se glede pravice do zakola štejejo člani obeh družin, kakor da bi pripadali eni sami družini. Razmerje rejske skupnosti mora biti razvidno iz prijave, ki jo mora imetnik prašičev poslati Prevodu z navedbo primka, imena, bivališča in števila družinskih članov prijavitelja in sorejca.

Da dobijo dovoljenje za zakol za družinsko porabo ali porabo zajednic, morajo rejci vložiti posebno prošnjo, iz katere mora biti razvidno število družinskih članov in da so res rejci. Prošnjo je poslati preko občinskega urada, ki je dolžan nadzorovati pravilnost podatkov, Prevodu, ki izda za vsakega prašiča, katerega zakol se dovoli, posebno dovolilnico.

Vsi tisti, ki v smislu gornjih določb zakoljejo prašiče za družinsko porabo, ne morejo tisto leto po dnevu zakola uporabljati nabavnih odrezkov živilskih nakaznic za trde masti in morajo v 15 dneh od dneva zakola predložiti živilske nakaznice občinskemu preskrbovalnemu uradu zaradi odvzema nabavnih odrezkov za te masti.

### Zaradi inventariziranja se ustavi prodaja oblačilnih predmetov in obutve do vključno 5. t. m.

Visoki komisar za Ljubljansko pokrajino je glede na naredbi z dne 9. oktobra 1941-XXI št. 123 o ureditvi prodaje oblačilnih predmetov in blaga druge potrošnje in naredbi z dne 7. oktobra 1941-XXI št. 122 s predpisi o porazdeljevanju tekstilnega blaga, obutve in drugih oblačilnih predmetov izdal naslednjo naredbi:

Od 1. novembra 1942-XXI dalje preneha za podjetja, ki izvršujejo javno prodajo tekstilnih izdelkov in manufakture, obutve in drugih oblačilnih predmetov obveznost voditi register na osnovi čl. 2 naredbi z dne 9. oktobra 1941-XXI št. 123. Od tistega dne dalje se mora register, ki ga je člen 1. naredbi z dne 9. oktobra 1941-XXI št. 123 predpisal imenovanim trdnkam, nadomestiti z registrom prihoda in odhoda blaga glasom formulirjev, ki jih je določil Visoki komisar.

Kot začetna postavka, ki jo bodo v prejšnjem členu omenjene trdnke morale zabeležiti v registru prihoda, naj se vzame ona količina, ki jo kaže inventar blaga, ležečega v trgovinah, skladiščih ali prodajalnicah o polnoči 31. oktobra 1942-XXI. Inventar bodo same trdnke izvršile po navodilih, ki jih bodo v to svrho dobile od Visokega komisarata.

Inventariziranje se bo vršilo od 1. do 5. novembra 1942/XXI. V teku te dobe bodo trdnke, čeprav bodo imele odprte trgovine ter se bodo držale običajnih poslovnih ur, ustavile vsako prodajo ali oddajo blaga občinstvu, ki ga omeja pričujoča naredba.

Industriji, obrtniki, grosisti, trgovski zastopniki z zalogo blaga ter uvozne in izvozne trdnke, ki ne vrše prodaje občinstvu

po njegovih oddelkih.

Čl. 7. Ta naredba stopi v veljavo na dan objave v Službenem listu za Ljubljansko pokrajino.

Ljubljana, 21. oktobra 1942-XX.

Visoki komisar Emilio Graziosi

Z odlokom Visokega komisarja so bili imenovani v upravno komisijo Gasilskega zbora: Comm. dr. Peter David, podprefekt, predsednik; Cav. Hugon Castellani, glavni prefekturini računovodja in Cav. dr. Inž. Evgen Venuti, poveljnik gasilcev ali kateri drugi po njem odredeni funkcionar, ki opraviča tudi tgišnje posle komisije.

Cav. dr. Inž. Evgen Venuti, poveljnik Gasilskega zbora Ljubljanske pokrajine, je bil obenem imenovan za likvidatorja Gasilske zajednice Ljubljanske pokrajine in krajevnih društev prostovoljnih gasilcev.

Šprememba časa za odpiranje in zapiranje trgovin

Glede na svojo naredbi o predpisih za promet in javne obrate z dne 13. oktobra 1942-XX je Visoki komisar izdal naslednjo naredbi, ki je stopila v veljavo 31. oktobra t. l.:

Naredba z dne 12. septembra 1942-XX o času odpiranja in zapiranja trgovin se deloma spreminja. Do nadaljnje odredbe imajo biti prodajalnice kruha in mlekarne odprte od 6.30 do 19 ure, prodajalnice peciva, slaščic in piškotov od 8. do 19 ure, prodajalnice rastlin in cvetja pa od 8.30 do 12.30 in od 14. do 19 ure. Vse ostale določbe ostanejo nespremenjene.

Upravičenci smejo zaklati prašiče za družinsko porabo in za porabo zajednic ter rejskih skupnosti samo v času od 1. novembra do 31. aprila, če so v redu opravili predpisano prijavo. Če se prašiči v tem času ne zakoljejo, se določijo za oddajo na dogonih, ako bi prizadeti ne nameravali oddolžiti zakol na naslednjo klavno dobo.

Vsi tisti, ki koljejo za družinsko porabo, morajo dati Prevodu na razpolago del slanine, in sicer v naslednjih količinah: pri zakolu 1 prašiča mora rodbina do 2 članov oddati 6 kg slanine, rodbina od 3 do 4 članov 3 kg, rodbina s 5 in več člani pa 1 kg;

pri zakolu 2 prašičev mora rodbina s 6 do 7 člani oddati 7 kg slanine, rodbina s 8 do 9 člani 4 kg in rodbina z 10 in več člani 2 kg;

pri zakolu 3 prašičev mora rodbina z 11 do 12 člani oddati 8 kg slanine, rodbina s 13 do 14 člani 5 kg, rodbina s 15 in več člani pa 3 kg;

pri zakolu 4 prašičev mora rodbina s 16 do 17 člani oddati 9 kg slanine, rodbina z 18 do 19 člani 6 kg in rodbina z 20 in več člani 4 kg. Če ima družina več kakor 24 rodbinskih članov, odpade dolžnost oddaje slanine.

Rejci oddajo slanino (kar velja tudi za tisti del, ki ga je dolžan oddati sorejec) pri stalnih zbiralnih postajah trdnki ali pooblaščenca Preveda po načinu, ki ga predpiše ta zavod. Rejci so odgovorni za to, da se blago ohrani v dobrem stanju do dneva oddaje. Cena pa velja, kakor jo določi Visoki komisar.

Da se omogoči stalni pregled svinjereje po razvidu, kakor se je ugotovil s popisom po naredbi z dne 14. oktobra lanskega leta, so vsi lastniki prašičev dolžni prijaviti Prevodu vse spremembe stanja po imenovanem popisu tako glede nakupov živali kakršne koli teže prireje, kakor tudi glede prodaje in odstopa. Enakemu prijavljanju so zavezani tudi tisti, ki šele prične rediti prašiče. Po teh prijavah vodi Prevod sproti dopolnjevanje kartotek. Glede vseh določil o dogonih prašičev in glede oddajanja svinjskega mesa v potrošnjo veljajo določbe členov 4. do 11. naredbi o klanju prašičev z dne 14. oktobra lanskega leta.

Kršitelji določb te naredbi kakor tudi predpisov, ki jih v izvajanju poverjene pristojnosti izda Prevod, se kaznujejo po postopku iz naredbi z dne 26. januarja 1942-XX št. 8 v denarju od 500 do 5000 lir, v hujših primerih pa z zaporom do 2 mesecev.

imajo takisto dolžnost izvršiti inventar po členu 2. Razen tega morajo od 1. novembra 1942/XXI dalje uvesti posebne listke ob prihodu in izdaji blaga po obrazcih, ki jih je določil Visoki komisar.

Kršitelji določil pričujoče naredbi bodo kaznovani s sankcijami, predvidenimi v naredbi 26. januarja 1942/XX, št. 8. Pričujoča naredba stopi v veljavo na dan, ki sledi objavi naredbi v Službenem listu.

### Maksimalni cenik št. 8

Visoki komisar za Ljubljansko pokrajino je na podlagi naredbi št. 17 z dne 9. maja 1941/XXI določil naslednje maksimalne cene v prodaji na drobno in debelo za spodaj navedeno blago (v oklepajih so navedene dosedanje cene, kolikor so spremenjene):

Cene na drobno, pri katerih je všteta trošarina, veljajo za mestno občino Ljubljano in so določene takole:

1) Kruh iz enotne moke v kosih od 100 do 200 g 2,40 lire za kg, v kosih do 500 g 2,30 lire, v kosih do 1000 g 2,20 lire za kg; testenine iz enotne moke 4,15 lire; enotna pšenična moka 2,75 lire (2,60); enotna koruzna moka 2,20 lire; riž »Splendor« 3,15 lire; fižol navadni 6 lir (4,65), boljši 6,90 lire za kg (5,25).

2) Jedilno olje (olivno) 15,80 za liter; surovo maslo 28,90 za kg; slanina soljena 19 lir za kg; mast 18 lir za kg; marmelada v steklenih lončkih od 1 kg, I. vrste 18,20, II. vrste 15,90 lire za kg; v posodah iz lepenke od 1 kg, I. vrste 16, II. vrste 14,30 lire; v posodah iz lesa ali drugega materiala od 1 kg, I. vrste 14,90, II. vrste 13,20 lire; v posodah iz lepenke od 1 do 5,5 kg, I. vrste 13,70, II. vrste 12 lire; v posodah iz lesa od 1 do 5,5 kg, I. vrste 13,80, II. vrste 12,10; v čebričkih iz lesa od 6 do 25 kg, I. vrste 12,90, II. vrste 11,50 za kg; trda marmelada v kosih po 50 g bruto 0,70 lire za kos, po 100 g bruto 1,40 lire, 250 g neto 3,50 lire, 500 g neto 6,70 lire, 1 kg neto 12,80 lire, 5 kg neto 59,80 lire za kos; marmelada s sadjem v kosih, trda v obliki od 400 g, v parafiniranem papirju in kartonu za kos 7,20 lire; paradižnikova konzerva, dvakrat zgoščena, odprta ali v dozah, 11 lir za kg, trikrat zgoščena 12 lir za kg.

3) Kis: 4% vinski kis 5,20 lire za liter, spirtni kis 3,20 lire za liter.

4) Mleko: 2,20 lire za liter (2); kondenzirano mleko v dozah po 880 g 15,90 lire za dozo, v dozah po 385 g pa 7,55 lire za dozo.

5) Sladkor: sladkorna sipa 7,90 lire za kg, sladkor v kockah 8 lir za kg.

6) Mehka drva, razžagana, franko skladišče trgovca v Ljubljani, 34 lir za stot; trda razžagana franko skladišče trgovca v Ljubljani, 38 lir za stot; bukovo oglje 1,30 lire za kg (1,25), v vrečah 1,65 lire za kg (1,60); enotno mlo, ki vsebuje 23 do 27% kisline, 4,50 lire za kg.

Cenik za prodajo na debelo bomo objavili v tokrovi številki.

### Najvišje cene za mleko

Smatrajoč za potrebno, da se določijo nove najvišje cene za presno mleko, je Visoki komisar za Ljubljansko pokrajino izdal naslednjo naredbi, ki je stopila v veljavo 31. oktobra, ko so bile razveljavljene vse druge nje nasprotujoče ali z njo nezdružljive določbe.

Najvišja cena presnemu, neposnetemu mleku, se določa takole: 1. pri proizvajalcu 1,70 lire za

# „Smrt je Življenje, je Ljubezen!“

## O našem češčenju mrtvih

Pri nas se spominjamo mrtvih najbolj o Vseh svetih, ko jim prižigamo na popravljenih, očiščenih in z zelenjem ter s cvetjem okrašenih grobovih svečke in lučke. Po skupno z duhovnikom opravljenih popoldanskih molitvah se poda večina ljudstva v gostilno, kjer se v prijetnem razgovoru spominjajo mrtvih, naštevajo njihove vrline, omenjajo škodo, ki je nastala z njihovo smrtjo, ter se dobro podpro z tedjo in pi-jačo. Ta hoja v gostilno ima kakor bomo videli, svoj izvor v starih nagrobnih gosti-jah, ki jih je zatrla krščanska vera.

Na večer Vseh svetnikov in v jutro vernih duš zvone po navadi v vseh cerkvah z vsemi zvonomi.

V splošnem misli naše ljudstvo, da so duše na dan vernih duš proste, da hodijo okoli grobov in vrstoma s pokopališča v cerkev. Tudi o kvatrnih postnih dneh so zunaj tiste duše, ki potrebujejo pomoči pri živih. Duše pridejo le iz vic in ne trpe te dni nobene muke. Iz vic hodijo na vernih duš dan celo v nebesa in smejo ostati tam ves dragi dan. Tiste, za katere so verniki na zemlji izprosil božjo milost in katerim je dotleko trpljenje ostalo v nebesih na veke, ostale se pa morajo s koncem dneva vernih duš vrniti v vice.

Ob dnevi, ko hodijo duše okrog, se ne podajajo naši ljudje radi na pot.

Duše prihajajo na vernih duš dan v hiše, v katerih so prej živele, da vidijo svoje ljudi. Zato postavljajo v mnogih naših krajih še zdaj na večer pred vernimi dušami čez noč za duše umrlih vina in tudi vode na mizo, na Koroskem pa vrh piva in hleb kruha. Proti jutru izgineta pijača in kruh z mize, a odnesla ju je gospodinja ali potrošil kak odraščal iz družine.

V nekaterih krajih peko k Vsem svetim golinski ali ajdov kruh, ki se imenuje preše (beseda je nemškega izvora) in ga dobe vsi, ki so pri hiši, dinarji pa za nameček še ajdovih žgancev. Berarčam dele preše pri cerkvi pred sv. mašo, da bi molili po- polne duše. Prosi, ki za vse svete na sploh ne strdajo niti jedi niti pijače, posebno ne žganja, tako da je nastal rek: nažrl se je k beraču na verno dušo. Naše roke so ta čas posebno odprte za reveže. Namesto preše peko ponekod le črn kruh.

Tudi hren postavljamo na mizo da bi se mogli rajni z njim poživiti.

Se v 17. stoletju so pokladali pri nas mrt- vim na grob kruha in mesa, posebno svin- jine, najbolj priljubljene mesne jedi naših ljudi. Tudi zdaj še prinaša marsikatera ženska svojemu dragemu na grob, kar je imel v življenju najrajši: steklenico cvčka, to- bak ali kaj drugega. Pred nekaj leti se je imel še na ljubljanskem grobišču pri sv. Kri- stofu prav dobro neki postopac, ki je spa- žil na dveh grobeh darove, ki sta jih pri- nesli žalostni ženi svojima možema.

Takoj po pogrebu ali ob določenih dneh, ki so posvečeni spominu mrtvih, e zbero še vedno sorodniki in pogrebci (nosarji) in cerkveniki, ki gostijo ali v hiši umrlega ali v gostilni. Ta gostija se imenuje kár- mina. Za Belo Krajino vem, da so puščali še pred petdesetimi leti pri teh gostijah prazen prostor s potrebnim priborom za rajnega, ki so se ga spominjali ne le v razgovoru, ampak tudi v napitnicah. Zacele so se kármine s pomenki o rajnem, kon- čale pa z veselimi popevkami in tudi s pisančtjem.

Isti pomen kakor kármina ima deloma sedmna ali osmina, ki ne pomeni pri nas le molitev v hiši umrlega sedem dni po smrti (sedmimo moliti), temveč tudi gostijo na dan pogreba ali sedmi (osmi) dan po pogrebu. Navadno pa se imenuje zdaj takó

maša, ki se bere sedmi (osmi) dan po smrti in kateri ne sledi pojedina.

Pri pravoslavljih, katerih cerkev je zelo konservativna, se je ohranil stari kult mrt- vih bolj. Pri Bolgarih se konča pogreb še dandanes s pojedino na grobu. Tako tudi pri Rusinih in drugod. Okoli groba, ki jim služi za mizo, posedajo moški in ženske po starosti in pijo najprej kozarček žganja, želeč umrlemu nebesa, nakar se lotijo s seboj prinesenih jedi in pijač med katerimi ne manjka tistih, ki jih je imel rajni naj- rajši. Zato ni krog pri grobu sklenjen, am- pak je na dolnjem koncu puščen prostor za umrlega. Jedil ne prinesejo le domači, ampak tudi ostali udeleženci pogreba.

Naslednji dan zalijejo grob pri vzglavju z vinom in vodo, kar opravijo ženske tudi tretji dan.

Ob dnevih posvečenih spominu mrtvih, t. j. ob zadušnicah, romajo ponekod v pro- cesijah na groblje. Skoraj vsak grob je po- krit s čistim prtom. Če časte mrtve skupno, si napravijo z znavanjem zemlje dovolj veliko mizo, navadno ob grobu kakoga ve- ljavnega moža, ali se jo pa postavijo v tremu cerkve, v kar jih čisto prisili vreme.

Jedi prinesejo mnogo. Poleg kuhanih jedi ocvrte ribe, z medom namazani kruh sir, rdeča jajca itd. Pop, ki opravi molitve in blagoslovi groblje, dobi vedno svoj del.

## Megla ki spreminja dan v noč

Med vsemi megli na svetu je londonska megla najbolj zloglasna. Prav primer- no so jo označili za mešanico rumene gra- hove juhe in katrana. V grlu ti dela okus posušenega sira, pomešanega z žveplom, in tudi v nosu ima približno isti učinek ka- kor prava žveplenka, ki si jo prižgal in prezgodaj pritačnil k cigareti. Navzlic temu so Londončani na svojo meglo kot spe- cialiteto na tihem baje ponosni, naj si bo še tako neprijetna in nezdružljiva.

### Vzroki londonske megle

Megle go najrazličnejšega značaja, vse pa imajo isto osnovo: zrak se je ohladil v takšni meri, da se mora nevidna vlaga zgostiti v vidne delce pare. Ob obalah Za- padne in Severne Evrope nastaja megla večinoma tako, da prodirajo tople zračne struje iz celinske notranjosti ali pa tudi iz subtropskih predelov Atlantskega oceana v razmeroma hladne zračne plasti nad mor- jem. To vrsto megel opazujejo zato naj- česteje v poletnih mesecih, med tem ko na- stajajo megle nad kopinami večji del v zimski polovici leta. Vzrok za to je v tem, da utegne hladni zrak nad prostranimi kopinami vsebovati več nevidne vlage ne- go toplejši zrak nad morjem, in se zato z lahko zgosti v paro, če v mirnem vre- menju temperatura že za malenkost pade. Zemljepisni položaj Londona v široki rečni dolini nedaleč od morja prinaša vse pogoje za jesenske in zimske megle, a to, da je britska prestolnica obenem eno naj- večjih tovarniških mest na svetu, je krivo najbolj neprijetnih posebnosti njenih me- gel. Silovite množine dima in saj, ki se dvigajo podnevi in ponoči iz gozdovja di- minikov, n. majo izhoda navzgor pa se ve- žejo z delci pare, ki težijo nad mestom. Noben veter ne preganja te goste, uma- zane grmade čada naprej a razmeroma to- pla zračna plast nad hišami preprečuje se- veda še bolj, da bi se meglene mase ob- tleh dvignile v višino. Kakor pokrov nad loncem učinkuje ta topla zračna plast in pod njim leži zadušljiva, umazana megla, ki zakriva nebesno svetlobo in spreminja dan v noč.

### Velika umrljivost

V brezvetrju ležijo megle dneve in dne- ve na londonskih ulicah, med tem pa po- staja ozračje čedalje bolj umazano. Kem- ične analize so pokazale, da se v zelo gosti londonski megli količina ogljikovega dioksida v zraku dvigne na trikratni ali celo na štirikratni normalni iznos. To je za zdravje seveda zelo neugodno. Prehladi, vnetja dihalnih organov, epidemična obe- lenja strašno narastejo, telesna odpornost nazaduje, a umrljivost, zlasti med stari- mi in slabotnimi ljudmi, se v takšnih ča- sih hitro dvigne. To ni nič čudnega, ko pa trpi celo mrtvi kamen. Večji odstotek žve- plove kisline v zraku žre celo zgradbe in spomenike. Popolnoma tesno ne moreta za- preti stanovanja nobeno okno in nobena vrata, pa trpijo tudi umetnine po javnih galerijah in v hišah.

Naši bralci se bodo še spominjali, kako je v decembru 1930, del doline Moze v Belgiji obiskala skrivnostna, ubijajoča me- gla. Nad 60 oseb je umrlo, nad 200 jih je hudo zbolelo. Ko je nekoliko dni pozneje London spet zagrnila megla, je nastala v mestu prava panika. Mnogo ljudi je pobegnilo na deželo, toda ta strah je bil prilično odveč, kajti položaj Londona v široki in ploski rečni dolini preprečuje stru- penim plinom iz tovarniških dimnikov, da bi se preveč zgostili in zagatili, kakor se je to, na žalost, lahko zgodilo v globoki in ozki dolini Moze.

### Ukrepi zoper meglo

Londonske megle v ostalem niso več ta- ko hude kakor v prejšnjih časih. Ze pred 300 leti so posvetili napredni možgani svo- jo pozornost nesnagi v londonskem ozrač- ju. Njihovi napor, da bi jo odpravili, na so bili splošno zmanj, zlo se je celo povečalo, dokler ni bila vlada ob koncu 19. stoletja prisiljena, da seže po širokopotez- nejših ukrepih. Narodna družba za odpra- vo dimne nadloge je izsilila zakone, ki da- jejo mestnim oblastvom možnost za nastop proti nerednemu in brezobzirnemu »gospo- darjenju« s tovarniškimi dimom in dimom sploh. Premog pred uporabo na poseben na- čin pripravljajo, mnoge tovarne so si vgra- dile sežigalne stroje, ki skrbijo za štedilj-

Večkrat nabere toliko kruha, da hrani z lahkoto delj časa svoje svinje.

Vsaka prva kupica ali kosček hrane je namenjen rajnikom, ki jih naravnost pova- bijo: Sveti dedi, pridite k nam jest! — Po gostiji jih odpuste z besedami: Sveti dedi, pojdite zdaj v nebo!

Te nagrobne gostije se končajo neredko s pijanostjo. Napite ženske prespe noč kar na grobovih. Drugo jutro raznašajo za res- nico, kar se jim je sanjalo.

Kar ostane jedi in pijače, jo dobe pro- sjaki, ki nosijo s seboj poleg torb posebne posode za žganje.

Tudi pticam natrosijo jedi. Prvotni pomen teh gostij je jasen: rajni se jih udeleči sam. Njemu so namenjene.

Tudi vino in med se razliva po grobeh, da bi mrtvi pili in jedli.

Vse te navade so preostanki iz poganskih časov. Arabec Ibn Dosta (okoli 900 po Kr.) piše o Slovanih: Na obletnico smrti so pri- nesli na gomilo, na katero so bili postavili dan po zažganju mrtveca veliko žaro do 20 z medicino napolnjenih vrčev, da so se gostili sorodniki.

Splošnovanje dedov se kaže v antiki po- sebno v češčenju herojev. Krščanska cerkev je prenesla to češčenje na mučenike in je prirejala za njihove praznike (dokazano je da vsaj od l. 65 po Kr.) ljubeznice (agape), katere je morala pozneje odpraviti, ker so se končavale s pijanostjo.

Mnoge teh navad spominja na običaje pri Grkih in Rimljanih in pri še starejših na- redih.

Tudi Tebi se bo približala nekoč s hitrim korakom.

In tedaj ne trepetaj pred njo!

Z radostjo pozdravi to cvetno hčerko prirode in poljubi jo v ljubezni do življenja — saj Smrt je Življenje, je Ljubezen!

Pavel Grošelj (1884—1940, napis na njegovem nagrobniku pri Sv. Križu)

Pri Bolgarih izkopije pri pogrebu pop luknjo v grob, da nasuje vanjo vode in jedi. To spominja na cavi v starih egiptov- skih in grških grobovih ali na grške gro- bove 6. in 5. stoletja, na katerih so stale velikanske amfore (vrči) z votlo nogo, da sta mogli jed in pijačo mrtvemu dotekati.

Čas pa izpreminja nazore in izpodjeda navade. Ne bo več dolgo, da se bomo raj- nih samo še pobožno spominjali ali pa še to ne, če pojde razvoj človeškega življenja v smer materialne surovosti. Dr. J. L.

Joža Bekš:

### Prvašina na sina,

ki se je 9. junija 1939 smrtno ponesrečil

Ne bom iz sladkega Te dramil spanja in groba Tvojega rosiš s solzami, odkar sem razodel, da našel v jami vrhunce si popolnosti spoznanja.

Svetl! spomin na Té naj me ohranja in njo z menoj, ki v bridki je omami prenašala najtežji križ med nami in ki noč sleherni o Tebi sanja. —

Na grobu danes naj prižgem to svečko, da laže Tvoji se otnem pozabi, Ti pa nevzdravno spavaj, zlati dečko!

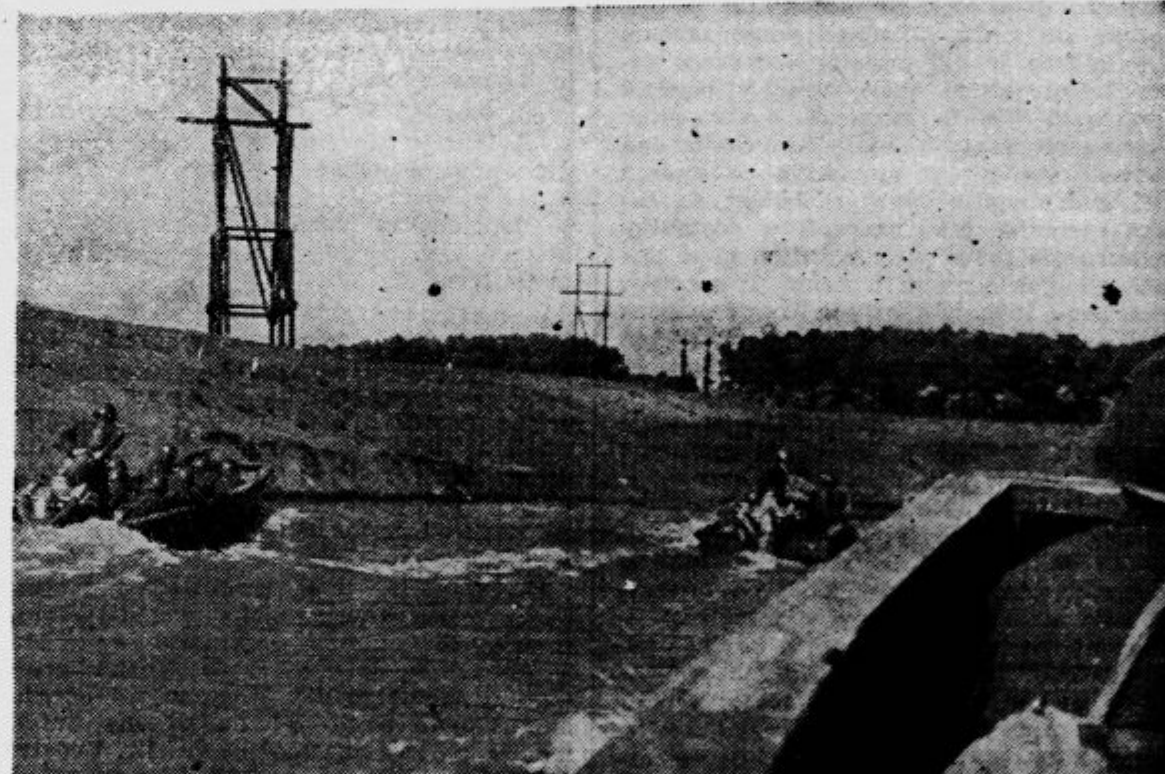
A ko me smrt za grešno grlo zgrabi, vsaj Ti takrat, moj nepoznani Srečko, odpuščašče k Sebi me povabi! —

ob sebi umevno,« je dejal mož. »Če se v treh četrtih leta skoraj utaplja, v »adnji četrtini na dušijo, o čem naj bi potem go- vorili?« To je mogoče malo pretirano, res je pa, da se je že Julij Cesar, ko se je pred 2000 leti izkrcal v teh krajih, zelo ne- ugodno izrazil o angleškem podnebu.

### Koliko je vode v morju?

Medsebojno zvezane vodne mase naše zemlje pokrivajo z okroglo 361 milijoni štirjaskih kilometrov več nego 70 odstot- kov njene površine ali dvakrat toliko ka- kor njene kopnine. Po najnovejših raziska- vah je Atlantski ocean najgloblje morje, kajti v njem so izmerili globino do 13.500 m. Prostornina vseh svetovnih morij znaša 1370 kubnih kilometrov. Če bi vse to vo- dovje hoteli spraviti v kockasto posodo, bi morala imeti 1110 km visoke, široke in dol- ge robove, to je približna razdalja med Ri- mom in Berlinom. Vse kopnine, kar jih na zemlji, bi morali ponaštoriti, če bi hoteli z njimi napolniti oceane.

## Življenje v Odesi se obnavlja



Oboženi čolni Italijanske vojske v Rusiji na pregledih vzdolž nekega vodnega toka vzhodne fronte

Posebni dopisnik hrvatskega poročevalskega urada Evrope je poslal iz Odesa pismo, iz katerega povzemamo:

Dne 16. t. m. je minilo leto dni, odkar so rumunske čete pod poveljstvom maršala Antonescua prisilile sovjetsko posadko Odesa na umik iz mesta. Še danes se vidi- jo po Odesi, ki je po velikosti tretje mesto v Ukrajini, znaki hudih bojev, ki so se vo- dili po njenih ulicah. Celi blok hiš so še porušeni, medtem ko se vsepovsod vidijo ostanki bunkerjev in barikad, ki so Sovje- tom pomagali zadrževati napad Nemcev in Rumunov. V luki se še vidijo potopljene ladje, razdejane luške naprave pa pričajo o tem, kolikšen pomen je sovjetska vojaška uprava pripisovala Odesi.

Rumunska uprava je storila vse, da bi se mesto na novo uredilo. Guverner Trans- nistrije prof. Alexianu namerava v kratkem sedež svoje oblasti prenesti iz Tiraspolja v Odeso, kjer se je začelo življenje normalno razvijati. Kos za kosom so Rumuni odstra- njevali vojne sledove, urejali luko in vzpo- stavili prometne zveze. Razumljivo je, da je število prebivalstva v mestu manjše, ka- kor je bilo prej. Računajo, da Odesa zdaj nima več kakor 400.000 prebivalcev in pri- pisujejo nedostatek 200.000 temu, da so Ru- si pri umiku odvedli s seboj del moškega prebivalstva. Razen tega so oblastva izselila žide; samo po sebi razumljivo pa je, da jo tudi med boji padlo mnogo ljudi.

Odesa je bila naseljena že pred mnogimi stoletji. Zanimivo je bilo pri njeni izgrad- nji, da so pod gornjim slojem zemlje sloji gramozja in peska, ki so ga prebivalci Odesa uporabljali pri zidanju. S kopanjem gra- moza so nastali pod mestom številni pod- zemeljski rovi, ki so jih pozneje med seboj

zvezali in predstavljajo danes zamotano mrežo podzemeljskih hodnikov v skupni dolžini okoli 60 km. Podzemeljske hodnike so uporabljali boljševiki pred letom dni za to, da so zadrževali v njih določeno šte- vilno svojih vojakov, ki so iz teh skrivališč vršili nasilja in sabotaže. Borbe za zaostali boljševiški vojski so trajale še cele me- sece po zasedbi mesta in se o njihovih stra- hotah stišijo pravcate povesti. Pripovedu- jejo, da je posadka takega podzemnega hodnika, ko ji ni preostajalo drugega, ker se ni smela vdati, ubila svojega poveljnika in njegovo zaročenko ter jih uporabila za hrano in s tem podaljšala svoj odpor. Ni izključeno, da je še danes v teh podzemel- skih skrivališčih kakšna boljševiška skupina, samo da je zdaj njeno delovanje onemogo- čeno, ker so vsi izhodi iz podzemlja ali za- zidani ali minimirani, tako da nihče ne more iz rovov priti živ.

Potem ko so se razmere v glavnem ure- dile, se je začelo gospodarsko življenje v Odesi vidno obnavljati. Izmed mnogih tvor- nic obratujejo zlasti tiste za predelavo živil in tobacne tovarne. V mestu je vzpostav- ljen tramvajski promet in tradicionalni pro- met z odeskimi kočijami, medtem ko avto- mobilov skoraj ni videti. Luka je prav tako odprta za promet ter prihajajo vanjo ne samo posamezne ladje, temveč celi konvoji v zvezi z vojnimi dogodki na Črnem morju. Trgovine so odprte, toda poštujejo še ved- no po boljševiškem vzorcu. Prodajajo raz- lično blago slabe izdelave. Svojevrsna in pomenljiva je trgovina po ulicah in trgih, kjer osiromašeno prebivalstvo prodaja po- samezne kose svojega pohištva. Ljudje, ki so nekdanj živeli v dobrih razmerah pro- dajo danes, kar koli imajo in kar koli jim pride pod roko, da bi se tako prehranili. Kot plačilno sredstvo v trgovini je zaenkrat

dovoljen samo nemški Reichskreditkassen- schein, medtem ko uporaba leja še ni do- voljena.

Kulturno življenje je zelo živahno. Zna- odelka opera je skoraj vsak dan razproda- na. O predstavah v njej se govori po vsej Rumuniji. Izmed številnih visokih in sred- njih šol v Odesi so vse odprte in se delo v njih razvija po razpoložljivih prostorih. Državna uprava, ki se izvaja po načrtu, vlaga vse svoje napore v to, da bi se živ- ljenje v Odesi skoraj povrnilo v svoj pre- dvojni tir in da bi mesto spet postalo važno trgovsko in industrijsko središče, kakršno je bilo prej.

## Iz Hrvatske

Italijanski poslanik Rdečemu križu. Iz- redni poslanik in opolnomočeni minister Kraljevine Italije v Zagrebu je poklonil hrvatskemu Rdečemu križu 10.000 kun in oblačila.

Pospeševanje svilegojstva v Baranji. V Baranji je bilo prejšnje čase dobro razvito svilegojstvo, ki se je pa v zadnjih letih zamenjalo. Tvorica svilene preje v Osi- jeku je že začela razpadati. Za popravilo poslopj so zdaj potrebovali skoro 4 milijone kun. Prihodnji mesec pride iz Zagreba po- sebno odposlanstvo ministrstva za narodno gospodarstvo, ki bo storilo potrebne ukre- pe, da bo svilarstvo spet postalo donosna gospodarska panega v teh krajih.

Napredovanja ustaških častnikov. S Po- glavnikovo odredbo so napredovali ustaški podpolkovnik Evgen Kvaternik v čin pol- kovnika; v isti čin sta napredovala tudi Mijo Bzik in Ivan Javor, prof. Mirko Kola- rić pa je napredoval v čin rezervnega usta- škega majora.

Zamenjava zagrebskega droblja. Mestno načelstvo v Zagrebu je sporočilo, da se bo droblj mestne izdaje po 50 banic in po 1 in 2 kuni zamenjal za državni denar od 26. oktobra do 15. novembra. Po ggujem roku novčanice mestne izdaje ne bodo več pla- čilno sredstvo in izgube vsako veljavo.

Hrvati so štedljivi narod. »Hrvatski Ra- diša« je uvedel poseben način štednje, ki se je prav dobro obnesel. Od začetka leto- šnjega leta do konca septembra je bilo v »hranilno kolo« vplačanih že okoli 4 mil- ionov kun. Za čase, v katerih živimo, je to pomembna vsota.

Slovaški književnik v Zagrebu. Te dni se muči v hrvatski prestolnici znani slo- vaški književnik Rudo Strženec, ki je bil zadnja leta tiskovni ataše pri slovaškem poslanstvu v Berlinu. Svrha njegovega bi- vanja na Hrvatskem je navezati tesnejše stike med hrvatskimi in slovaškimi knji- ževniki.

## EL HAKIM

(ZDRAVNIK)

Tak je naslov romana, ki bo v prvi polo- vici novembra izšel kot druga knjiga v zbirki »Dobra knjiga«. Roman bo obsegal okrog 300 strani in spada med najnovejša in najboljša dela slovitega švicarsko-nem- škega pisatelja J. Kuttla, katerega pozna po nekaterih prevodih že tudi naša čitajoča publika. Roman obravnava življenje v so- dobnem Egiptu in je že prešel v svetovno zgodovino.

### Naročite se na romane DK!

Če si hočete zagotoviti to odlično Knt- tlovo delo po izredno nizki ceni, se naro- čite na zbirko »Dobra knjiga«, če se niste njen naročnik. Nove naročnike sprejemamo le še, dokler je na razpolago še kaj izvodov prve knjige, Mire Pucove izvrznega romana »Tiha vodca«.

### Pogoji za naročbo

Naročilo velja za eno četrtletje, torej sedaj za mesec oktober, november in december. Vsak mesec izide en roman.

Naročnina se lahko plačuje mesečno in znaša za one naročnike, ki so obenem na- ročniki »Jutru« ali »Slov. narodca«, 8 ali 18 lir, za ostale naročnike pa 9 ali 20 lir na mesec, torej za eno knjigo. Prva cena velja za broširano, druga pa za v platno vezano knjigo.

Naročila sprejemajo uprava in inkasanti naših listov.

## Radio Ljubljana

NEDELJA, 1. NOVEMBRA 1942-XXI.

8. Napoved časa — poročila v italijanšči- ni. 8.15 Koncert organista Benjaminja Zam- betti-ja. 11. Prenos pete maše iz Bazilike Presv. Oznanenja v Firenz. 12. Razlaga Evangelija v italijanščini (O. Marino). 12.15 Razlaga Evangelija v slovenščini (O. Se- kovanič). 12.30 Porčila v slovenščini. 12.45 Pisana glasba. 13. Napoved časa — poročila v italijanščini. 13.15 Poročila Vrhovnega Poveljstva Oboževanih Sil v slovenščini. 13.10 Pet minut gospoda X. 13.20 Operno glasbo izvajajo mladi umetniki. 13.50 Voj- ške pesmi. 14. Poročila v italijanščini. 14.15 Koncert radijskega orkestra in korne- ga zbora, vod: dirigent D. M. Šijanec — Slovenska glasba. 14.45 Poročila v sloven- ščini. 17.35 Na harmoniko igra Stanko Av- gust. 19.30 Poročila v slovenščini. 19.45 Polke. 20. Napoved časa — Poročila v ita- lijansčini. 20.20 Komentar dnevnih dogod- kov v slovenščini. 20.45 Lirična prireditel- družbe EIAR: Madame Sans Gene — Glas- ba — Giordane. V odmorih: predavanje v slovenščini, zanimivosti v slovenščini. 22.45 Poročila v italijanščini.

## Inserirajte v »Jutru«



### Materi

Zakril Te grob je, tu ležiš pod mano in vendar si mi Ti vsa nedosežna, zaklad si bila moj, o mati mila, ki mi ga vzela je usoda neizbežna.

Prinesla sem Ti šopek rož dehtetičih, v sreč obliko sem jih položila, prilgala sveče, da v spomin gorijo in duša moja bo za pokoj Tvoj molila.

Trepeče plamen sveč na Tvojem grobu, na rožah rosa — sölze so blesteče, odkar Te ni vse prazno je na svetu, s Teboj mi je ugasnila zvezda sreče.

Zatone sonce, v jutro zopet vstane, se vrne vesna ko se zima skrije, z njo drobne ptice prileté iz dalje, ne vrno se, kar grob temán zakrije.

Počivaj mirno pod žalujko tiho, naj moje Te ne motijo bolesti, spomin na Tebe mi je večna lučka, ki svetli mi na osamelih cestí.

Mara. J. Tavčarjeva

# Kronika

\* **Junakova smrt.** Tudi nemški listi se spominjajo Marija Paoluccija, ki se je boril z oddelki črnih straž na fronti ob Donu. Izkazal se je izredno hrabro. Ko je bil že nevarno ranjen, je odšel svojega ranjenega častnika iz ognja. Nato ga je zadela krogla tik pred lastno postojanko. Zda je bil predlagan za najvišje odlikovanje z zlato kolo, za hrabrost.

\* **Smrt generala Matanoviča.** V Znojmu je umrl general infanterije Ervin pl. Matanovič v starosti 81 let. Pred prvo svetovno vojno je bil polkovni poveljnik v Olomucu in brigadir v Nevesinju, med svetovno vojno pa je bil dalje vojaški poveljnik v Gradcu, nato v Sarajevu, kjer je ostal do konca vojne. Nato je živel v pokojiu v Znojmu.

\* **Smrtna nesreča premožnega tovarnarja.** Budimpeštanski tovarnar višji komercialni svetnik Beia Mosch se je peljal z avtomobilom proti Szolnoku. Izpočetka je avto vozil sofer Koloman Racz. Zrakar Cegleda pa se je tovarnar sam vsedel za volan. Blizu Szolnoka pa je tovarnarju nenkrat postalo slabo in je izgubil oblast nad vozilom. Avto se je bil prevrnil v jarek. Tovarnarju Moschu je zdobil prsni koš in je na mestu izdihnil. Sofer Racz ima poeno lobanjo in je prav tako v smrtni nevarnosti. Ostala dva sopotnika, dva ugledna tovarnarjeva znanca, sta tudi hudo poškodovana, vendar ju dravniki upajo rešiti.

\* **Jezikovni tečaji — italijanščina, nemščina, francosčina itd.** — v središču mesta pri Trgovskem učnem zavodu, Kongresni trg 2 — se odprli v dne 3. 4. in 5. novembra. Začetni, nadaljevalni in konverzacijski tečaji z osnovami italijanske trgovske korespondence. Najnovejša učna metoda. Pouk iz vseh trgovskih predmetov. Vsi tečaji so uradno dovoljeni. Informacije in vpisovanje dnevno do 19. ure.

\* **Naknadno vpisovanje v trgovsko učilišče »Christofor učni zavod«** v Ljubljani, Domoobrnska 15, za Enoletni trgovski tečaj s pravico javnosti se vrši do 10. novembra. Rečni dijaki ne uživajo slične pravice kot na drž. šolah. Šolnina zmerna. Manj premožnim se dovoljuje popust na šolnini. Podrobne informacije in prospekti so na razpolago v pisarni ravnateljstva.

\* **Dijaki neje in visokoletoke, ki obiskujejo redne srednje, strokovne in visoke šole,** porabite svoj prosti čas čim koristneje, da se pridruže tega ali onega praktičnega predmeta. Dne 6. oktobra se pričnejo posebni tečaji za strojeplasje, knjigovodstvo, italijanščino itd. (Izbira predmetov po želji). Učnina zmerna. Tečaji bodo trajali 3-4 meseca, tedensko do 4 ure pouka. Podrobne informacije in prospekti na razpolago pri ravnateljstvu: Trgovsko učilišče »Christofor učni zavod«, Ljubljana, Domoobrnska 15.

\* **Zivljenje kirurga** je vedno vedno se samo po sebi dovolj zanimivo, saj njegove spretnosti roke neštetočrat odločajo o človeški usodi. Tem zanimivejši so torej kirurški dogodivljaji, če so združeni s tako pisanim okoljem, kakor ga je dal sodoben Egipt Johnu Knittlu za njegovo zdravniško povest »El hašim«. Ni reklamnega pretiravanja, če trdimo, da bo prevod te knjige (v izdaji »Dobre knjige«) eden najzanimivejših pojavov na slovenskem knjižnem trgu v zadnjih letih. Kdor hoče brati resnično in poleg tega še idejno močno knjigo, naj nemudoma naroči roman »El hašim«.

\* **Učite se strojeplasje!** Novi eno-, dvo- in trimesečni strojeplasijski tečaji — dnevni in večerni — se pričnejo v sredo 4. novembra. Najuspešnejša desetprstna učna metoda. Specialna strojeplasijska šola. Največja moderno urejena strojeplasijska učna zmerza. Posebni oddelek tui za dijakine. Posebni tečaji za stenografijo, knjigovodstvo, jezike — po želji in izbiri. Novi prospekti s slikami in podrobne informacije na razpolago pri ravnateljstvu: Trgovsko učilišče »Christofor učni zavod«, Ljubljana, Domoobrnska 15.

## IZ LJUBLJANE

### Otroci bodo prejeli pol litra mleka na dan

Prehranjevalni zavod za Ljubljansko pokrajino, odsek za mleko obvešča one družine, ki imajo otroke v starosti od 1 do 2 leta, oziroma rojene od 1. 10. 1940. do 30. 9. 1941, da bodo od 1. novembra, t. j. dalje, do nadaljnjega odredbe prejemale za otroke celo predpisano količino, t. j. pol litra dnevno. Seznan teh otrok za vsak okoliš je razobčevati v mlekarji, ki je pooblaščen razdeljevati mleko.

u. Približaj se nam je praznik mrtvih in kakor da huče vrtine same poglobiti našo pobožno čustvovanje, se je večerj odela v živo. Za slovo smo imeli v petek še prekrasno tople vreme. Jutranja temperatura

## Pred zlatim jubilejem SPD

Prejeli smo trojno številko »Planinskega vestnika« za letošnje zadnje četrtletje. Številka je po vsebini prav živahna in lepo opremljena. Priložen je iz zelen letak, ki zasluži vse upoštevanje. Zato kratko povzamemo njegovo vsebino, da z njo seznanimo širšo slovensko javnost:

Slovensko planinsko društvo bo v letu 1943 praznovalo svojo 50letnico, njegovo glasilo pa prične svoj 43. letnik. Vojne razmere narokujejo omejitve, vendar se odbor zaveda, da bi ga zadela prevelika odgovornost, če bi brez nujne potrebe uknil »Planinski vestnik« prav v jubilejnim letu društva, ko se bo treba nekoliko ozreti v častljivo preteklost Slovenskega planinskega društva in bo treba pogumno in z najlepšimi upi in pričakovanjem zasnovati smernice za njega bodočnost.

»Planinski vestnik« bo torej dalje izhajal, prepričan da mu bo članstvo ostalo zvesto. Saj je v zadnjih dveh letih letih z vzgledno vztrajnostjo in zavednostjo in kljub skromnim dativam in ugodnostim, ki jih je dobivalo v zameno, vzdrževalo svojo planinsko organizacijo. S tem je članstvo dokazovalo, da se zaveda svojih dolžnosti nasproti društvu, ki že 50 let visoko dviga praproti lubeznosti do našega gorskega sveta in že pol stoletja združuje v svojem okoliščju ljubitelje naših prelepih planin, stalno vzbujajoč v njih ogenj navdušenja in željo po spoznavanju onega dela naše do-

je dosegla višek v zadnjih štirinajstih dneh, saj je toplota zarana beležila 11,8 stop. C. Dopoldne se je nebo pooblačilo, toda kmalu je spet zmagala vedrina in smo imeli krasno sončno popoldne, tako toplo kakor v maju. Živo srebro se je povzpelo do 19,4 stop. C. Nekoliko je sicer vihral veter, ki je skubel drevje in grmovje, kljub temu pa smo bili s tem popoldnevom nadvse zadovoljni. Tudi noč na soboto je bila izredno lepa, jasna in ob mesečine obsijana. Sobotno jutro n. bilo megleno in živo srebro je beležilo 15,5 stop. C. Zgodaj dopoldne pa je bilo nebo vse prepreženo s sivimi oblaki. Barometer je ponoči nekoliko padel. V letošnji svojevrednosti jesenskega vremena je t. z. napovedovati vreme za bodoče dni, zato rajši čujmo, kaj nam povedo kmetijske modrosti o vremenu. Vseh svetnikov. Tako se glase vremenski rekli: Ako je na dan Vseh svetnikov lepo vreme, bo drugo leto čuda žira. Deževni Vsi sveti — pozimi hudi zameti. Do Vseh svetih grdo vreme, po Vseh svetih pa lepo (ali bo letos narobe?). Mraz o Vseh svetih pomeni, da bo Martinov dan lep. Vseh svetnikov mraz — o Martinju topej čas. Vsi svetniki radi prinesejo kake dni še vreme lepo.

u. Cvetje v jeseni. Sloveča Tavčarjeva novela tega imena, ki jo bomo letos menda dramatisirano videli na ljubljanskem odru, ima mnogo odmeva v letošnji jesenski prirodi. Izredno ugodna jesen je premamila to in ono drevo in cvetko, da je na novo vzbrstela. Posebno zanimiva je cvetoča jablana pri botaničnem vrtu na Ižanski cesti, ki je v cvetju skoraj že ves oktober. Marsikateri spremljalec jo občuduje. Ljubljanski vrtinari nam poročajo o raznih drobniših zanimivostih, ki jih opažajo na svojih vrtovih. Večraj pa jih razveselila v uredništvu s posebno prijaznim pozdravom gospa Angela Tomšeta. Iz Stranske vasi pri Grosupljem nam je prišla šopek jagod s cvetjem in sadom, okrašen še z dehtječimi avrikolami. Lepa hvala za prijazno pozornost!

u. Ko se boste drevi vrčali v mesto, boste posegli po ponedeljski jutraj, kjer je objavljen drugi del Justinove zgodbe »Prešernova neznanja prijateljica«. Pri spevek, opremljen z lepimi ilustracijami, je zajet iz tožnega razpoloženja ob prazniku vseh mrtvih. Poleg tega prinese ponedeljska izdaja tudi tokrat zelo pestre članke ter prispevke v prozi in stihih. V naslednjih številkah ponedeljskega »Jutra« bodo izšli nadaljnji zanimivi članki. Ponedeljska izdaja stane posamič 80 stotink, mesečna naročnina pa je samo 3 lire.

u. Trgovcem in pekarnam sporoča mestni preskrbovalni urad, da bo odrezke oktrobrskih živilskih nakaznic za moko, riž in testenine sprejemal v ponedeljek 2. novembra od trgovcev z začetnimi črkami A do J, v torek 3. novembra z začetnimi črkami K do L, v sredo 4. novembra z začetnimi črkami M do O, v četrtek 5. novembra z začetnimi črkami P do S, v petek 6. novembra z začetnimi črkami S do Z in v soboto 7. novembra od vseh pekarn. Vse navedene opozarjamo, da bo urad te črni sprejemal le otrezke, ne bo pa delil nikakršnih nakazil. Zato naj vsakdo odda otrezke s potrebnimi oznakami in register (zeleno knjigo), ki ga lahko dobi nazaj že naslednji dan.

u. V torek, dne 3. t. m. bomo slišali na koncertu Ljubljanskega komornega tria, Smetanov trio za klavir, violino in čelo, opus 15 v g-molu. Delo spada med najslavnejša dela češkega mojstra in je bilo zloženo ob smrti skladateljevega otroka. V to glasbo je vili mojster svojo veliko žalost, ki je našla izraz v bogatih domislekih, polnih širokega čustvovanja. Raspoloženje razpeta melodija violine na g-struni začne prvi stavek in se v vseh treh instrumentih takoj razbóhtijo do silnega razmaha. Nje naproti je postavljena mirnejša tema izrazite lirike, ki jo pri naša violončelo na prvi struni. Iz motivov prve teme je potem grajen tragični višek stavka, ki se s klavirsko recitativno kadenco povrne v reperto. Drugi stavek so variacije (imenovane Alternativni), ki slikajo mirno, skoraj idilično otroško življenje brez skrbi in tuge, a kmalu ga prekinejo bolestni zvoki, kakor žalostna koračnica, žalovanje nad smrtjo ljubljenega bitja. Zadnji stavek je rondo, ki nima razen hitrosti nikake skupnosti z igrivostjo ali lahkonostjo klasičnih rondojev. Tudi v tem stavku veje diš smrti, čeprav se v silni hitrosti grmadijo pred nami akordi kakor v viharju. Tudi tu je stranski tema speven, kakor ga je znal napisati samo Slovan, tudi tu prehaja glasba s prostimi klavirskimi kadencami v svoj prejšnji tek in »Grave quasi marcia« nas zopet spominja na umrle drage. Trio, ki zahteva ne samo mnogo tehničnega znanja, temveč tudi mnogo tonske vzdržljivosti in izrazne napetosti od vseh treh izvajalcev, bomo slišali na koncertu komornega tria v torek, dne 3. t. m. v veliki filharmonični dvorani. Na

koncert se prav posebno opozarjamo in vstopnice so v predprodaji v Knjižarni Glasbene Matice.

u. Prvi simfonični koncert letošnje koncertne sezone se bo vršil v ponedeljek, dne 9. t. m. v veliki unioński dvorani. Na iniciativo članov radijskega in opernega orkestra se je sestavil poseben simfonični orkester, ki si je nadel nalogo, da bo izvedel v letošnji koncertni sezoni pod okriljem Glasbene Matice ljubljanske serijo simfoničnih koncertov z izredno zanimivim sporedom. To namero naših poštvalnih godbenikov iskreno pozdravljamo in smo prepričani, da jo bodo v celoti izpeljali in s takim umetniškim uspehom, kakor smo bili do sedaj od njih vedno navajeni. Prvi simfonični koncert bo dirigiral priznani dirigent Drago Marijo Šijanec. Kot solist bo nastopil violonist Albert Dermelj. Spored simfoničnega koncerta je naslednji: 1. Smetana: Slavnostna uvertura; 2. Čajkovski: Koncert za violino in orkester v D-duru; 3. Schubert: Simfonia v h-molu (nedovršena); 4. Verdi: Siciljske večernice; predigra k istoimenski operi. Spored je sestavljen tako, da mora zadovoljiti strokovnjaka in ljubitelja glasbe. Vse točke sporeda spadajo v železni repertoar vseh simfoničnih koncertov. Začetek koncerta bo ob 18. uri. Vstopnice bodo od torka naprej v predprodaji v knjižarni Glasbene Matice. Cene nizke, to je sedeži od 15 do 5 lir, stojašča po 4 lire, dijaška po 2 lire. Občinstvo opozarjamo na prvi simfonični koncert.

u. Drž. učiteljske v Ljubljani. Ravnateljstvo drž. učiteljskega sporoča: 1. Pouk na obeh vadicah se bo pričel v torek, dne 3. novembra v I. nadstropju na ženski (severni) strani šolskega poslopja. Resljeva cesta. Učenci vseh štirih razredov naj pridejo v šolo ob tri četrt na 9. učenke pa ob pol 11. Glede razporeditve pouka je nastopila od zadnjega razglašena važna sprememba. V soglasju s prosvetnim oddelkom Visekega komisarata je bila napravljena začasna sprememba glede sedbe naših vadiških učilnic. Vadišnica bo imela pouk vsak dan po 3 ure v dveh delih: od 8. do 10.15 in od 10.40 do 13.05. Kakšen bo vrstni red, bodo učenci in učenke zvedeli prihodnji torek. Bržkone pa bo tako, da bodo imeli učenci prve tri dni v tednu začetek pouka ob 8. učenke ob 10.40 in druge tri dni (četrtek, petek, sobota) pa učenke ob 8. in učenci ob 10.40. Pouk glavnih predmetov ne bo zaradi tega nič trpel, je pa ta rešitev dobra s tega vidika, da bodo vadiški učenci in učenke opravili svoje učne ure v dopoldanskem času. 2. Otroški vrtec prične s svojim delom tudi v torek, dne 3. novembra. Otroci, ki so bili sprejeti, naj pridejo v šolo (I. nadstropje) ob 9. uri. 3. Kdaj bodo pričeli z rednim poukom učenci in učenke od II. do IV. letnika učiteljske, bo ravnateljstvo javilo v časopisih. Predvidoma bo to med 15. in 20. novembrom.

u. Za vse umrle vojne žrtve na slovenski zemlji bo na Vernih duš dan, 2. novembra 1942 ob 9. uri sv. maše zadušnica v Ljubljani, v cerkvi Marijinega Oznanenja (pri Franciškanih). Ljubljanci, udeležite se kot vsako leto tudi letos žalne slovesnosti in molite za pokoj duš vseh žrtev!

u. Zahvala. Vsem, ki ste počastili gospo Kavčič Marijo, najižrešnejša hvala. Namesto maše zadušnice darujem 51 L. društvu slepih, 50 L. pa društvu za varstvo pticov. — Hilda Kavčič.

u. Gospodinska šola »Mladika« prične s poukom 2. novembra v Kollmanovem gradu. Vpisovanje se vrši še 2. in 3. novembra od 9.—11. ure.

u. Stalna župnija. Poverjenice škof. dobrodelne pisarne bodo v stolni župniji pobirale staro obliko v torek in v sredo, 3. in 4. novembra.

u. Starši, pošljite otroke v gimnastično šolo Milene Govekarjeve, da popravijo držo, hojo in postanejo krepkejši, spretni in ter gracioznejši v gibanju. Tečaji se vrše dopoldne in popoldne. Vpisovanje vsako popoldne od 16. dalje. Muzejska ul. 3. pritl., levo.

u. Večerni trgovski tečaj — v središču mesta pri Trgovskem učnem zavodu, Kongresni trg 2 — se vrši do nadaljnjega v zgodnjih popoldanskih urah, še preden prične poslovanje v uradih in trgovinah. Pouk iz vseh trgovskih predmetov. Posebni tečaji za tuje jezike, stenografijo, strojeplasje in knjigovodstvo. Tečaji so odobreni od šolske oblasti. Zahtevajte prospekte.

u. Učni tečaji za srednješolce. 1. Priprava privatistov za izpizte, poučujejo profesorji vse predmete posameznih razredov. 2. Instrukcije iz vseh srednješolskih predmetov, pomoč rednim dijakom pri učenju. 3. Jezikovni pouk. Učnina zmerza. Informacije in vpis dnevno od 9.—12. Vodozvočajev: Zrinjskega c. 7/II.

u. Pohitite! V enem dnevu dobite slike za legitimacije. Dijaki, 6 kom. in ena luksuzna povečava 20 lir. Ateleje ob nedeljah odprte vs dan. Se priporoča Komur Marjan, fotograf, Društvena 34, Prešernova 9.

temperatura je bila —5° C, česar ne pomnijo v Rimu od leta 1859. Pa tudi nas je prav pošteno zeblo, da se nismo nikoli mogli prav pregrejeti. Tega je krivo vlažno podnebje (bližina morja) in pa sobe brez peč. Ko smo namreč prišli v A'ne na smučanje, kjer smo imeli celo do —30° C. smo se počutili mnogo bolje, ker je bil zrak suh in nas ni mučil z anginami. Tudi ni tukaj nihče ozebel, razen nekateri med tistimi, ki so bili na Adamellu. V večnem mestu pa smo dobili skoraj vsi ozeblino, nekateri celo tako hude, da so kakor kakšni lijaki segale prav do kosti. Tega je deloma tudi kriv pompozni marmor zgradb.

Znani plezalec Slavko Peršič objavlja kratek članek o počih. o razpokah med pečevjem in snegom. To je pojav v apnenčastih gorah, kakršnega srečujemo ne samo pod stenami, kamor redko poije sonce, marveč tudi v strmih, ozkih in z bdi ali manj navpičnimi stenami obdanih snežnih žlebovih-ozebnikih, dalje v senci grebenov in vrhov.

Gregor Skalar je prispeval feljton »Listi iz cepinovega dnevnika«. Jože Tomšič je prikupno in stvarno opisal izlet na Vezuv in v Pompeje. Poslednja dva članka sta pa posvečena naši ožji domovini Ante Debeljak šegavo kramlja na svoj način v potopisu: »En dan na dolensko stran«. Marjan de Reggi pa prav zanimivo opisuje Friedrichstajn na Kočevskem. Vsa trojna številka je opremljena z vrsto lepih slik. — Urednik bo tudi v prihodnjem letu dr. Anuš Brilej.



Na krovu italijanske podmornice, ki se vrača v svoje oporišče po akciji v Atlantiku

u. Stenografski posebni tečaji — dnevni in večerni — se prične dne 6. novembra. Začetni in nadaljevalni oddelek, brzopisne vaje po diktatu. Specialni tečaji po hitri in najuspešnejši metodi. Učnina nizka. Posebni oddelek za dijakine. — Posebni tečaji za strojeplasje, knjigovodstvo, jezike itd. — Novi prospekti s slikami in informacije na razpolago pri ravnateljstvu: Trgovsko učilišče »Christofor učni zavod«, Domoobrnska cesta 15.

u. Višji trgovski tečaj za ekonomsko-komercialno izobrazbo. Vpisovanje se vrši še do 10. novembra. Pogoji za sprejem: Višja šolska predizobrazba. Šolnina zmerza, manj premožni uživajo popust. — Izrednim slušateljem-icam je dovoljen tudi obisk posameznih predmetov po želji. Podrobne informacije in prospekti na razpolago pri ravnateljstvu: Trgovsko učilišče »Christofor učni zavod« v Ljubljani, Domoobrnska cesta 15.

u. Ženska strokovna nadaljevalna šola se je preselila v poslopje ljudske šole na Prulah. Vajenke opozarjamo, da se prične redni pouk na Prulah v četrtek 5. novembra ob 14. uri.

u. Za onemogle Ljubljance v mestnem zavetišču so podarili v počaščenje blagopokojne gospe Takte dr. Kaiserjeve stanovanjski najemniki hiše Groharjeva c. št. 3 240 lir. Darovalcem izreka županovo najtoplejšo zahvalo tudi v imenu podpisanih. Podarite darje z dobrimi deli!

u. Ravnateljstvo I. moške realne gimnazije javlja, da bo začetna sv. maša v torek dne 3. novembra ob 9 v cerkvi sv. Cirila in Metoda. Po sv. maši se zbere učenci 4. do 7. razreda v svojih učilnicah na gimnaziji za Bežigradom, učenci 1. in 2. razreda pa prijejo v šolo popoldne ob 13.50. Sv. maše se morajo udeležiti vsi učenci - katoliki.

u. Nesreče. S kolea se padla in se potolkla po glavi in rokah 50letna Julija Korčeta iz Hotedrišice, 3letni sinček posestnika Janca Korčeta iz Cerkevce je neprevidno stopal okoli krave, ki ga je z rogom sunila v lice. Stopalo desne noge si je poškodoval 44letni ključavničar Viktor Batič iz Ljubljane. Pri mlaticih se je ponesrečil 13letni sin posestnika Ivan Bežaj iz Vrbljane. Transmisija ga je zgrabila in je fant dobil poškodbo na glavi in po vsem telesu. Matej Breskvar, 54letni železničar iz Zaloga, ima ranjeno desnico. Po stopnicah je padel in si zlomil desnico 56letni upokojenji sprevodnik Ivan Sirc iz Ljubljane. Ponesrečenec so nudili zdravniško pomoč na kirurškem oddelku ljubljanske splošne bolnišnice.

## Iz Spodnje štajerske

Novi grohovi. V mariborski bolnišnici je umrla 24letna Franciška Junkerjeva z Janževoga vrha pri Rifniku. V novi vasi pri Mariboru je umrl 69letni upokojenji jezniški uradnik Anton Kolečnik. V Mariboru je umrl 79letni ključavničar Franc Krebs.

Smrtna nesreče. 57letni uslužbenec urada deželnega svetnika in Ljutomeru Maks Pogruje je nedavno večer šel čez cesto proti domu. Isti trenutek pa ga je podrl neki divjevozečki tovorni avto, ki je drvel iz Radgone proti Ormožu. Pogruje je oblezel na mestu mrtve. Pokojnik je bil zelo priljubljen, kar je pričala udeležba pri pogrebu preteklo sredo. — V bližini Spodnje Kungote pa je oblezel pod tovornim avtom 35letni vinčar Henrik Kopčič.

Mladina spoznava hranilnico. V letošnjem tednu štednje je mariborska okrožna in mestna hranilnica sklenila razkazati mariborski mladini, kak je obrat v velikem denarnem zavodu. Mladina raznih zavodov spoznava v posameznih oddelkih, kako se uporablja denar, ki je naložen v banke ali hranilnici in, kako ga shranjujejo in kako uradujejo v pisarnah.

## Narodno gledališče

### DRAMA

Nedelja, 1. novembra: ob 16.: Hamlet, Izven

Ponedeljek, 2. novembra: ob 16.: Oče naš, Red A

Torek, 3. novembra: zaprto

Sreda, 4. novembra: ob 16.: Hamlet, Red B

### OPERA

Nedelja, 1. novembra: ob 16.: Traviata, Izven. Cene od 24 lir navzdol

Ponedeljek, 2. novembra: zaprto

Torek, 3. novembra: ob 16.: Gasparone, Opereta. Izven. Cene od 24 lir navzdol

Sreda, 4. novembra: ob 16.: Traviata, Red Sreda

G. Verdi: »Traviata«. Opera v treh dejanjih. Osobe: Violetta — Ribčeva, Flora — Polčeva, Anina — Poljanarjeva, Alfred — Sladoljev, Germont — Janko, Douphol — Anžoljev, Obigny — Dolničar, Gaston — B. Sancin, Grenvil — T. Petrovič k. g., sluga — Gregorin. Dirigent: D. Žebre, režija in scena: C. Debevec, zborovodja: R. Simoniti, koreograf: ing. P. Golovin.

## Ves spored bo na stadionu

Zadnjih pet tekem v treh kolih jesenskega nogometnega turnirja

Tako smo torej kar mimogrede — v sportu se te dni vrstijo mnogo hitreje kakor na drugih toriščih — dospeli do tretjega termina v jesenskem nogometnem tekmovanju ljubljanskih enajstoric, ki bo obenem tudi zadnji za več kakor polovico udeležencev. Po propozicijah za to tekmovanje bodo ostali v konkurenci samo še štirje ožji finalisti, vsi iz turnirja B, in sicer oba prva in oba druga v vsaki skupini.

Narajšajška moštva so si svoja mesta bolj ali manj že razdelila, kar velja — tako na splošno seveda, kolikor ne govorimo vnaprej o dogodkih, ki so odvisni od nogometne žoge — predvsem za najboljši in najslabše. Če ne bo presenečenj, pa bo verjetno tudi na ostalih dveh mestih ostalo vse pri starem. Tekmi, v katerih bodo odane zadnje štiri točke v tej konkurenci, sta naslednji:

ob 10.30: Mladika — Zabjek in ob 11.30 Dopolavoro iz tobačne tovarne — Vič.

V turnirju starejših je tekma med Mladiko in Korotanom v I. skupini odločilna za zasedbo drugega — z neverjetnimi pogoji tudi prvega — mesta med trojico sodelujočih. Približno tako važno bo tudi srečanje med Dopolavorom in Vičem, saj bodo tudi tukaj dopolavoristi skušali naviti svoj plus — to že računamo, da jih Vič ne bo spravil ob točki — kar se da v višino in se tako čim bolj približati vodilnemu Marsu. Seveda pa je treba upoštevati, da ima današnje svojo tekmo tudi Mars, in sicer celo z najslabšeim partnerjem vsega turnirja, kar pomeni, da bo verjetno še izboljšal razliko golov in se tako v vsakem primeru vsidral na prvo mesto v tej skupini. Vse to so seveda one večne nogometne prognoze, o katerih smo se že čisto kesali, če smo se spustili vanje.

Ostanimo torej samo pri konkretnem in povejmo še enkrat, kak je razdeljen današnji spored med šestimi udeleženci III. kola:

ob 13.30 Dopolavoro iz tobačne tovarne — Vič, ob 14.50 Mladika—Korotan in ob 16.10 Mars—Zabjek.

Po zadnjem obvestilu prirediteljev bodo vse današnje tekme na stadionu ob Dunajski cesti, nasproti igrišču SK Ljubljane. Gotovo bo ta okoliščina še dvignila število obiskovalcev, saj je razgled na igralni prostor tamkaj mnogo lepši kakor na travniku.

## V. kolo tekem za točke

Peta zaporedna repriza nogometnega prvenstva po italijanskih terenih je na vrsti današnje nedelje in spet bo oddanih novih sto in še toliko točk za poznejše naslove in prestope med boljše in najboljše v nogometni družini.

V ostalem je na sporedu naslednjih osem tekem:

v Vicenzi: Vicenza — Milano, v Firenzi: Fiorentina — Venezia, v Rimu: Roma — Torino, v Genovi: Genova — Liguria, v Torinu: Juventus — Atalanta, v Livornu: Livorno — Lazio, v Milanu: Ambrosiana — Bologna in v Triestu: Triestina — Bari.

Parti današnje nedelje so razporejeni takole:

Novara—Pro Patria, Alessandria—Pisa, Modena—Pescara, Brescia—Savona, Anconitana—Cremoneza, Spezia—Udinese, Padova—Siena, Mater—Palermo in Napoli—Fanfulla.

Današnja nedelja pa bo imela za sladokusce te vrste še dva posebno slastna dodatka, in sicer v obliki dveh mednarodnih tekem.

V Stuttgartu bodo danes Hrvati igrali z Nemci. Hrvatska reprezentanca, ki je bila sestavljena že pred dobrim tednom iz večine Gradnjanskega, je bila po zadnjih vesteh močno spremenjena, ker je cela vrsta igralcev nesposobnih za igro. V moštvo je bilo sprejetih več Haškovcev in še Conordjašev, kar pa bo gotovo šlo na račun dobrega razumevanja v igri. Nemci so precej v treningu in imajo na vse zadnje tudi prdnost domačega igrišča, tako da v tej tekmi Hrvate ne čaka mnogo lahkega in tudi ne vselega.

Druga mednarodna tekma v nogometu bo obenem v Budimpešti med Slovc in Madžarsko. Skoraj leto dni je minilo od zadnjega srečanja med obema elitama in takrat so Madžari v Curihu zmagali z 2 : 1, potem pa je prišlo do nekih sporov in obe zvezi sta sploh prekinili vse medsebojne odnose. Zda je ta zadrega spravljena s sveta in v tem znamenju se danes sestajajo najboljši nogometaši obeh narodov. In pa tudi zaradi tega, da bi se švicarji morda revanširali za oni zadnji poraz iz 1. 1941. Zanimivo je, da bo v madžarskem moštvu nastopil tudi nekdanji jugoslovanski igralec Šipos, ki je nedavno iz Bukarešte prestopil v Ferencvaros in so ga zdaj že odredili v državno zastopstvo Madžarske.

# Mali oglasi

Kdor išče službo plača za vsako besedo L. 30. za dr. in prov. takso L. 60. za dajanje naslova ali šifro L. 2. Najmanjši iznos za te oglase je L. 7. — Za ženitve in dopisovanja je plačati za vsako besedo L. 1. — za vse druge oglase L. 60. za besedo, za dr. in prov. takso L. 60. za dajanje naslova ali šifro L. 2. Najmanjši iznos za te oglase je L. 10. —

**PREMOG GOMBAČ**  
GLEDAŠKA 14

## Službo dobi

**Gospodično**  
zmožna kavic, sprejem  
v trgovino. Naslov v vseh  
poslovalnicah Jutra. 14782-1

## Zobotehnika

zmožna žena v kavčuku  
in zlatu, proti dobri plači,  
takoj sprejem. V primeru  
neuspeha plača za vsakega  
zobnega zdravljenja. Na  
naslov v vseh poslovalnicah  
Jutra. 14732-1

## Brusača

za veliko trčno žago izse-  
mo. Ponudbe na ogl. odd. Jutra  
pod »Nastop takoj«. 14848-1

## Postrežnico

za popoldanske ure izjem.  
L. Podmilščakova 49-1. 14845-1

## Postrežnico

ki zna nekoliko kuhati,  
sprejem takoj. Šiška.  
Naslov v vseh poslovalni-  
kah Jutra. 14869-1

## Dobro kuharico

ki mahni družini za vsa  
gospodinjstva izjem.  
Naslov v vseh poslovalni-  
kah Jutra. 14866-1

## Avtoprevozniki!

Oddam v Ljubljani vožnjo  
s tritonskim avtomobilom.  
Ponudbe z zahtevkom za  
prevoz kilometra na ogl.  
odd. Jutra pod »Stalna  
vožnja«. 14864-1

## Kroj. pomočnica

sprejem. Plačam po ta-  
rifi. Razreda. Pomilč  
Daniel, Vodnikovca 108.  
14859-1

## Več krojaških

pomočnikov  
za uniforme in civil preči-  
slami po dobri plači. Pri-  
stojni. Šilbar, Skofja ul. 10.  
(Tabor). 14855-1

## Kavarniško

kuharico  
sprejme kavarna »Emona«  
v Ljubljani. Predstaviti se  
v nedeljo med 10. in 12. uro  
istotam. 14894-1

## Kuharico

pošteno, vajeno vseh go-  
spodinjstev del, sprejem.  
Plača lep, Dalmatinova  
ulica 5-I. 14883-1

## Postrežnico

za popoldanske ure sprej-  
ma. Ulica 9. Zglasti se v  
nedeljo. 14898-1

## Gospod. pomočnico

ki zna kuhati, išče boljša  
družina. Oglasi se od 15.  
do 16. ure. Naslov v vseh  
poslovalnicah Jutra. 14721-1

## Izprašanega kurjača

za kotle, išče industrijsko  
podjetje v Ljubljani. Na-  
slov v vseh poslovalnicah  
Jutra. 14725-1

## Iščem za takoj

sodarske pomočnice.  
Ponudbe na: Bokavšek 14.  
Naslov v vseh poslovalni-  
kah Jutra. 14748-1

## Služkinjo

k trem odraslim osebam  
izjem. Naslov v vseh po-  
slovalnicah Jutra. 14741-1

## Čevlji. pomočnica

sprejem. Minje 4. 14738-1

## Instruktorja

na delo k sedmošolski, ki  
bi študiral šolsko leto  
redne gimnazije doma. Le-  
vesti predmeti: izjem. Le-  
vesti interesni primerne  
gaobrazbe, z dobro vzgojo  
in solidnosti, bi bil prijeten  
v družini. Ponudbe z ob-  
širnimi podatki se posla-  
mo na ogl. odd. Jutra pod  
»P. Z. Instruktorje«. 14763-1

## Gospod. pomočnica

samoostojna kuharica, do-  
bištni. Predstaviti se od 2.  
do 4. ure pri dr. Eberlu.  
Breg 20. II. stopnice. 14773-1

## Kuharico

dobro moč, samoostojno,  
sprejem. Ponudbe na ogl.  
odd. Jutra. 14781-1

## Pridno dekle

za pospravljanje sob in  
ostalega dela, sprejem.  
Ponudbe na ogl. odd. Ju-  
tra pod »Stalna služba«. 14790-1

## Kuharico

privatno, pridno in pošte-  
no, ki zna vsesile, da se  
izpopolni v kuhinji sprej-  
ma takoj v stalno in do-  
bro službo. Šterk, hotel  
»Belvedere«. 14819-1

## Krojačico in krojača

sprejem takoj. Presto,  
Miklošičeva 20. 14792-1

## Gospod. pomočnico

ki zna kuhati, izjem. Na-  
stop takoj. Naslov v vseh  
poslovalnicah Jutra. 14840-1

## Knjigovodjo

spretnega bilancista, trez-  
nega, zmožnega po možnosti  
italijanske korespondence,  
iščem za Ljubljano za  
večje podjetje. Ponudbe  
na ogl. odd. Jutra pod  
»Vesten knjigovodja«. 14838-1

## Služkinjo

večjo kuharico ali mlado de-  
kle za pomoč gospodinj-  
stvu, sprejme tridolna družina.  
Naslov v vseh poslovalni-  
kah Jutra. 14851-1

## Dobro frizerko

in vajenko  
sprejem takoj. Rep.  
Viktor, frizer, Gledališka  
8. 14904-1

## Veliko industrijsko

PODJETJE v Ljubljani po-  
krajini išče za takojšen na-  
stop korespondenta in kore-  
spondentke, popolnoma vsesile  
slovenskega, italijanskega in  
nemškega jezika v govoru in  
pisavi. Pogoj je manjši ali  
slovenski in nemški steno-  
grafski. Ponudbe na ogl. odd.  
Jutra pod »Poljeje«. 14903-1

## Postrežnico

za popoldanske ure izjem.  
L. Podmilščakova 49-1. 14845-1

## Praktikanta

sprejme mehanični inka-  
lci. Naslov v vseh poslo-  
valnicah Jutra. 15001-1

## Klep. pomočnica

sprejem. Naslov v vseh  
poslovalnicah Jutra. 15000-1

## Frizerko

mlajšo moč, in brivskega  
vajenca, sprejem. Ponudbe  
na ogl. odd. Jutra pod  
»Takoj sprejme«. 14996-1

## Postrežnico

zanesljivo in pošteno, ki  
zna tudi nekaj kuhati,  
izjem. Naslov v vseh po-  
slovalnicah Jutra. 14908-1

## Mlado postrežnico

pridno in pošteno, iščem  
za dopoldanske ure. Na-  
slov v vseh posl. Jutra. 14936-1

## Več stalnih

delavcev  
za razkladanje vagonov in  
vkladanje potrošnih.  
Uredna plača — sprejem kro-  
jačica — Gledališka ulica  
14. 14900-1

## Fanta za trgovino

sprejem. Pisane ponu-  
be na ogl. odd. Jutra  
pod »za slugov«. 15019-1

## Vajenci (-ke)

sprejem takoj za čevljar-  
sko obrt. Naslov v vseh  
poslovalnicah Jutra. 14861-44

## Krojaškega vajenca

sprejme takoj modni salon  
Dovjan, Ivan, Sv. Petra  
cesta 81. 14841-44

## Iščem za takoj

sodarske pomočnice.  
Ponudbe na: Bokavšek 14.  
Naslov v vseh poslovalni-  
kah Jutra. 14748-1

## Služkinjo

k trem odraslim osebam  
izjem. Naslov v vseh po-  
slovalnicah Jutra. 14741-1

## Čevlji. pomočnica

sprejem. Minje 4. 14738-1

## Instruktorja

na delo k sedmošolski, ki  
bi študiral šolsko leto  
redne gimnazije doma. Le-  
vesti predmeti: izjem. Le-  
vesti interesni primerne  
gaobrazbe, z dobro vzgojo  
in solidnosti, bi bil prijeten  
v družini. Ponudbe z ob-  
širnimi podatki se posla-  
mo na ogl. odd. Jutra pod  
»P. Z. Instruktorje«. 14763-1

## Gospod. pomočnica

samoostojna kuharica, do-  
bištni. Predstaviti se od 2.  
do 4. ure pri dr. Eberlu.  
Breg 20. II. stopnice. 14773-1

## Kuharico

dobro moč, samoostojno,  
sprejem. Ponudbe na ogl.  
odd. Jutra. 14781-1

## Pridno dekle

za pospravljanje sob in  
ostalega dela, sprejem.  
Ponudbe na ogl. odd. Ju-  
tra pod »Stalna služba«. 14790-1

## Kuharico

privatno, pridno in pošte-  
no, ki zna vsesile, da se  
izpopolni v kuhinji sprej-  
ma takoj v stalno in do-  
bro službo. Šterk, hotel  
»Belvedere«. 14819-1

## Krojačico in krojača

sprejem takoj. Presto,  
Miklošičeva 20. 14792-1

## Gospodično

gre za pomoč v gospodinj-  
stvu proti prehrani. Ponu-  
be na ogl. odd. Jutra  
pod »Mirna«. 14703-2

## Gospodično

za prakso, išče mesto k  
nemcu otroku proti pre-  
hrani. Ponudbe na ogl.  
odd. Jutra pod »S prakso«. 14704-2

## Službo išče

22leten mladinec z malo  
maturitno klerikalno. Ponu-  
be na ogl. odd. Jutra pod  
»Vesten 22«. 14757-2

## Uradnik

mlada moč, z veliko ma-  
turo, išče primerno namo-  
ščenje. Naslov v vseh po-  
slovalnicah Jutra. 14744-2

## Korespondentka

veča italijanske in nem-  
ške, išče popoldanske za-  
poslite. Ponudbe na ogl.  
odd. Jutra pod »Ura stro-  
jejske«. 14797-2

## Korespondentka

perfektna slovenskega, ita-  
lijskega in nemškega jezika,  
išče popoldne zaposlitev al-  
par ur dnevno. Ponudbe na  
ogl. odd. Jutra pod »Mer-  
kur«. 14953-2

## Trg. pomočnica

ki razume italijansko, išče  
primerne zaposlitev. Naslov  
v vseh poslovalnicah Jutra.  
15010-2

## Postrežnico

2 do 3 krat v tednu, sa-  
mo za dopoldanske ure,  
dobite po dogovoru. Ma-  
rija Švencel, Pred škof-  
jijo 17. 14955-2

## Šivilja

se priporoča cenj. da-  
mam, sprejem. Tudi  
vse popravila in tudi  
za otroke. Strnad, Rožna  
ulica 41-II. 15024-2

## Zaslужek

prošnje, vloge in druge tr-  
govsko-gospodarske posre-  
diteljke. Ponudbe na ogl.  
odd. Jutra pod »Zaslужek«. 14955-2

## Prestave

prošnje, vloge in druge tr-  
govsko-gospodarske posre-  
diteljke. Ponudbe na ogl.  
odd. Jutra pod »Zaslужek«. 14955-2

## Pouk

poučuje italijansko (kon-  
verzacija) druge  
nizozemske predmete. Ponu-  
be na ogl. odd. Jutra pod  
»Uspešno«. 14789-4

## Dipl. učiteljica

poučuje klavir, nemščino,  
francosino. — Dolar Ana,  
Mestni trg 5-II. 14850-4

## Visokošolska

daje nemško in italijansko  
skurzivno. Ponudbe na  
ogl. odd. Jutra pod »Ve-  
le metode«. 14751-4

## Moderne jezike

poučujem, pripravljam za  
vse predmete srednješolskih  
privatistov, posamezno in  
skupinsko. Vojkova 12,  
visoko priditje levo. 14771-4

## Nemščino in ruščino

se naučite govoriti hitro  
vsi po moji najboljši me-  
todi. Informacije od 12.  
do 16. ure: Salendrova 4.  
14772-4

## V 3 mesecih

se naučite italijansko in  
nemščino po moji praktični  
metodi. Konverzacija. Oglasi-  
te se v torek ob 17.  
Salon, Borštnikov trg 2,  
dvorčice. 14823-4

## Poučujem

italijansko po dobri me-  
todi in prevajam vse. Po-  
nude na ogl. odd. Jutra  
pod »Mladina«. 14796-4

## Italijansko, nem- ščino, francosino

poučuje dipl. učiteljica.  
Kolodvorska 11, priditje.  
Informacije dopoldne. 14964-4

## Italijansko

za začetnike in konverzacija  
poučuje Skopin Skopin, Miklo-  
šičeva cesta št. 13. III. nad-  
stropje. 14930-4

## Potniki

dobro vpeljanega potnika  
v letalskih izdelkih,  
proti proviziji. Ponudbe na  
ogl. odd. Jutra pod  
»Dobro vpeljan«. 14937-5

## Brizgalne

ustavljajo za protiletalske  
maske odobrene od  
gledalskega združenja po  
maksimalnih cenah do-  
bite pri ličarji. Cesta 29.  
oktobra 13. 14481-6

## Mline

specialne za kose ter  
mline za brinje, sadje in  
fige, dobite pri ličarji.  
Cesta 29. oktobra 13. 14481-6

## Poceni prodamo

postelje, posteljnino, no-  
čne omare, omare, mize,  
stole, umivalnike in pečice.  
Šiška, Cernetova ul. 31-I.  
14846-6

## Zložljivo posteljo

prodam, Naslov v vseh po-  
slovalnicah Jutra. 14868-6

## Železna in peč

na žaganje, napravlja. Na-  
slov v vseh poslovalnicah  
Jutra. 14860-6

## Prodaj

mizni štedilnik v dobrem  
stanju, in otroški globok  
voziček. Radič, Pred Ško-  
fjijo 16-II. 14471-6

## 250 zabojev

46/48/20 cm prodajo. Po-  
nude na ogl. odd. Jutra pod  
»Zabojje«. 14844-6

## Prodaj

cinasto banjo, železen kot-  
lo, vijolino in citre. Po-  
nude na ogl. odd. Jutra.  
14896-6

## Prodaj

več sadik ribeza in ko-  
smulje. Idrijska ul. 14.  
14892-6

## Otroški voziček

globok, modern, prodam.  
Pajcar, Rožičeva 31, za šolo  
ob Šmartinski cesti. 14891-6

## Kuhinjsko kredenco

nov, ugodno prodam. —  
Naslov v vseh poslovalni-  
kah Jutra. 14886-6

## Novo prešo

za kovinske izdelke prod-  
am. Alešičeva 16. klet.  
14879-6

## Divan prodam.

Pugljiva 12, Kodeljevo. 14878-6

## Prodaj

napravo za brizganje usnja  
kakor vsa šablonska dela  
tudi keramiko na nožni pog-  
on. Gričević M. stroj-  
ničar, mehanika delavnica, Ri-  
harjeva ul. 6. 14877-6

## Damske škornje

št. 38½, rjave, nove, pro-  
dam. Naslov v vseh poslo-  
valnicah Jutra. 14883-6

## Lepo boho

poceni prodam. Naslov v  
vseh poslovalnicah Jutra. 14934-6

## Plinski radiator

osemcevi, ugoden za ogre-  
vanje lokala, napravlja. —  
Ogladi pri Hlebč Jernej,  
trgovina, Skofja ulica 17.  
14760-6

## Diro

lahko, na peresih, prodam  
pocni. Korunova ul. 17.  
Trnovo. 14744-6

## Gojzerice

št. 37, zelo dobro ohranje-  
ne, pocni prodam. Cesta 29.  
oktobra št. 10, visoko  
priditje, levo. 14736-6

## Prodaj

dobro ohranjen globok  
otroški voziček. Ižanica c.  
št. 88. 14753-6

## Prodaj

ovo štirokolesni voziček in  
šestdelno žajzno. Naslov  
v vseh poslovalnicah Jutra.  
14746-6

## Prodaj

dobro ohranjen športni vo-  
ziček. Zaloška cesta 12.  
14767-6

## Sobo odda

**Sobo**  
prijetno in mirno, odda  
družina treh oseb enemu  
ali dveh gospodinjstvom v ne-  
posredni bližini centra. Na-  
slav v vseh poslovalnicah  
Jutra. 14852-23

**Dve opremljeni sobi**  
s posebnim vzhodom, od-  
dam v pritličju levo in l.  
nadstropju desno. Ciri Met-  
odova ul. 19. 14842-23

**Oddam dve sobi**  
s kuhinjo, Kopalni-  
ca, Poljska 18-II., levo.  
14870-23

**Opremljeno sobo**  
z dvema posteljnima, son-  
čno, oddam s 15. novem-  
brom v Ilirski ul. 29-I.,  
levo. 14865-23

**Lepo opremljeno**  
sobo oddam po nizki ceni  
samo solitni osebi. Zelen-  
nikarjeva 10-I., levo.  
14853-23

**Lepo opremljeno**  
sobo s posebnim vzhodom v  
bližini komisariata oddam  
solitnemu gospodu. Na-  
slav v vseh poslovalni-  
cah Jutra. 14890-23

**Lepo opremljeno**  
sobo z vzhodom s stopnišča  
in soprobaro kopalnice od-  
dam eni osebi. Najemina  
150 lir. Naslov v vseh po-  
slovalnicah Jutra. 14889-23

**Sobo**  
lepo opremljeno, s poseb-  
nim vzhodom, oddam samo  
boljšeju samostojnemu go-  
spodu 40 do 60 let. Dobra  
domaća hrana ali brez. Po-  
nude na ogl. odd. Jutra  
pod »Lepa soba«. 14884-23

**Opremljeno sobo**  
takoj oddam gospodu. —  
C. Viktorja Emanuela III.  
št. 3-III., levo. 14874-23

**Opremljeno sobo**  
s posebnim vzhodom, takoj  
oddam. Mencingerjeva uli-  
ca 39a. 14872-23

**Lepo opremljeno**  
sobo z glasovirjem, poseb-  
nim vzhodom, oddam dva-  
ma osebama, v sredini me-  
sta, takoj. Naslov v vseh  
poslovalnicah Jutra. 14900-23

**Sostanovalca**  
sprejem. Ulica na grad  
št. 2. 14886-23

**Sobo**  
lepo opremljeno, svetlo in  
prostrano, oddam. Naslov  
v vseh poslovalnicah Jutra.  
14762-23

**Oddam**  
lepo opremljeno sobo in  
kabineto s 1. novembrom.  
Foizve se: Malgajeva uli-  
ca 8, Košič. 14747-23

**Opremljeno sobo**  
sončno, s posebnim vho-  
dom, oddam eni ali dveh  
osebama. Grablovi-  
čeva 28. 14770-23

**Dve krasni, veliki,**  
elegančni opremljeni sobi  
(spalnica in sprednja) z  
vsem komfortom v naj-  
strojem centru oddam ta-  
koj. Vprašanja na ogl.  
odd. Jutra pod »Dobro  
plačilo«. 14776-23

**Lepo veliko sobo**  
v novi hiši v strogem cen-  
tru s soprobaro kopalnice  
takoj oddam solitnemu  
gospodu. Ponudbe na ogl.  
odd. Jutra pod »Solitni  
gospod«. 14777-23

**Opremljeno sobo**  
sončno, poseben vhod, od-  
dam. Naslov v vseh po-  
slovalnicah Jutra. 14788-23

**Kot sostanovalko**  
sprejem gospo upokojen-  
ko ali gospodinjstvo. Gos-  
posvetka c. 13,  
vrata 96. 14820-23

**Opremljeno sobo**  
prijetni vhod, oddam. Florjan-  
ska ulica 29-II., levo. 14916-23

**Lepo opremljeno**  
sobo oddam takoj. Po-  
seben vhod. Sv. Petra c.  
39-I., desno. 14908-23

## Lepo opremljeno

sobo s soprobaro kopalni-  
ce oddam dvema ali trem  
gospodinjstvom s popolno  
dobra oskrbo. Strassmayer-  
jeva 4-I., desno. 14817-23

**Iščem sobo**  
s posebnim vzhodom s stop-  
niščem, v centru mesta. Ponu-  
be na ogl. odd. Jutra pod  
»Stopnišče«. 14816-23

**Lepo opremljeno**  
sobo z dvema posteljnima  
oddam. Naslov v vseh po-  
slovalnicah Jutra. 14814-23

**Veliko zračno sobo**  
s soprobaro kopalnice in  
kuhinje (plin), oddam go-  
spodinjstvom. Naslov v vseh  
poslovalnicah Jutra. 14803-23

**Lepo opremljeno**  
sobo s posebnim vzhodom  
se takoj odda. Naslov v  
vseh posl. Jutra. 14910-23

**Opremljeno sobo**  
s kopalnico za dve osebi,  
oddam. Borštnikov trg  
1-II., desno. 14963-23

**Oddam s 15. nov.**  
veliko sobo dvema bolj-  
šima gospodinjstvom ali zak-  
paru v centru. Naslov v  
vseh posl. Jutra. 14962-23

**Sostanovalko**  
ki bi se počutila kot do-  
ma, sprejme male družin-  
e, lahko z vso oskrbo  
in poceni. Naslov v vseh  
posl. Jutra. 14961-23

**Lepo prazno sobo**  
s posebnim vzhodom oddam  
takoj. Naslov: Šoš, Bolgar-  
ska 32. 14928-23

**Zračno sobo**  
oddam enemu ali dveh go-  
spodinjstvom. Blizina gore-  
jskega kolodvora. Naslov v vseh  
poslovalnicah Jutra. 14926-23

**Opremljeno sobo**  
z eno ali dvema posteljnima  
oddam. Na željo s obedom  
ali celo oskrbo. Sever,  
Jurčičev trg 2-II., levo. 14951-23

**Sobo**  
sončno, opremljeno za eno  
ali dve osebi, s posebnim  
vzhodom ter soprobaro ko-  
palnice, oddam takoj ali  
s 15. nov. Naslov v vseh  
poslovalnicah Jutra. 15005-23

**Dve lepo opremljeni**  
solitni sobi, kopalnica,  
poseben vhod, oddam  
dvema gospodinjstvom skup-  
no ali posamezno. Portič,  
Miklošičeva 13-II., levo. 14931-23

**Opremljeno sobo**  
za eno ali dve osebe s  
posebnim vzhodom oddam.  
Na željo s obedom ali  
celo oskrbo. Sever,  
Jurčičev trg 2-II., levo. 14943-23

**Opremljen kabinet**  
oddam gospodu na Ilirji.  
Naslov v vseh posl. Ju-  
tra. 14996-23

**Opremljeno sobo**  
lepo, s soprobaro kopalni-  
ce in plina, oddam za  
180 lir. Naslov v vseh po-  
sloval. Jutra. 14987-23

**Sobico**  
v centru takoj oddam. Na-  
slav v vseh poslovalnicah  
Jutra. 15061-23

**Gospodični**  
1 do 2 sprejem na sta-  
novanje v lepo sobo za ma-  
lo plačo. Masarykova 58,  
podprilčje. 15025-23

**Opremljeno sobo**  
s posebnim vzhodom, zrač-  
no, čisto, v centru, oddam  
takoj. Novi trg 1-II., levo.  
15047-23

**Opremljeno sobo**  
oddam gospodinjstvom ali go-  
spodu s stalno zapeljivostjo. Na-  
slav v vseh poslovalnicah  
Jutra. 14967-23

**Sobe išče**  
samostojna dama (vdova)  
sprejme starejšega skrom-  
nega, mirnega uradnika z  
lastno opremo v popolno  
oskrbo. Ponudbe na ogl.  
odd. Jutra pod »Sestra«. 14795-23a

## Opremljeno sobo

s predstavo v pisarniške  
svrhe, išče trg. zastopnik  
bližje centra. Ponudbe na  
ogl. odd. Jutra pod »Vhod  
s stopniščem«. 14693-23a

**Sončno sobo**  
s soprobaro kopalni-  
ce, na Miru ali pod Rožni-  
kom išče uradnik. Naslov v  
vseh posl. Jutra. 14290-23a

**Iščem**  
prazen kabinet ali manjšo  
sobo s kuhinjo, tudi sobo  
s številnim. Ponudbe na  
ogl. odd. Jutra pod »Bli-  
zu centra proti bolnišnici«. 14815-23a

**Uradnica**  
v stalni službi, išče udob-  
no opremljeno sobo z eno  
ali dvema posteljnima in  
prostim vzhodom. Lahko tu-  
di s hrano. Plačam po do-  
govoru. Ponudbe na ogl.  
odd. Jutra pod »Udobna  
soba«. 14822-23a

**Sončno sobo**  
s številnim oddam ženski, ki bi po-  
mogala pri hišnih delih.  
Ponudbe na ogl. odd. Ju-  
tra pod »30-50 letna«. 14945-23a

**Mirna stranka**  
(ena oseba) išče garsonje-  
ro ali manjše komfortno  
stanovanje sredi mesta. Po-  
nude na ogl. odd. Jutra  
pod »Garsonjera«. 15028-23a

**Opremljeno sobo**  
separirano, v centru, išče  
boljši gospod event. s hrano.  
Ponudbe na ogl. odd. Ju-  
tra pod »Lepa soba«. 15054-23a

**Dijaste sobe**  
Dva dijaka  
sprejme boljša družina v pri-  
jetno in zračno sobo v bliž-  
ni realke. Naslov v vseh po-  
slovalnicah Jutra. 14924-23

**Glasbila**  
vzame pianino v najem.  
Ponudbe na ogl. odd. Ju-  
tra pod »Pianino 100«. 14851-26

**Pianino**  
ali kratak klavir vzajem v  
najem. Ponudbe na ogl.  
odd. Jutra pod »Klavir«. 14857-26

**Klav. harmoniko**  
na 12 basov prodam. Ho-  
man, Sv. Petra cesta 81.  
14711-26

**Prodajam pianino**  
dobro za vaje. Cesta na  
Rožnik 57. 14759-26

**Pianino**  
dobro ohranjen, iščem ta-  
koj v najem. Ponudbe na  
ogl. odd. Jutra pod »Pia-  
nino«. 14839-26

**Prodajam**  
gostilniški gramofon brez  
plošč. Glinška 3. 14800-26

**Krom. harmoniko**  
novo, štirivrstno, 90 ba-  
sov, prodam. Vprašati:  
Gestrinova 2, pritličje. 14932-26

**Klavir in harmoniko**  
poučuje profesor glasbe  
po uspešni metodi in  
zmerni učnini. Zrinjske-  
ga 7-II. 14949-26

**Pianino**  
za učenje rabim na dom  
proti mesečnemu plačilu.  
Naslov v vseh posl. Ju-  
tra. 14952-26

**Pianino**  
dobro ohranjen, kupim. —  
Naslov v vseh poslovalni-  
cah Jutra. 15029-26

**Pianino**  
dobro ohranjen za vaje, na-  
prodaj. Naslov v vseh po-  
slovalnicah Jutra. 14947-26

**Klav. harmoniko**  
prodam. Naslov v vseh po-  
slovalnicah Jutra. 15052-26

**INSERIRAJ**  
V »JUTRO«

## Živali

**Prodajam**  
konja, črne barve, 7 let  
starega, višina 159 cm, pas  
178 cm, teža 410 kg, za-  
nesljivega v lahkem in tež-  
kem vozu, krotkega in mir-  
nega. Dr. Lovrenčič, Vrh-  
nika. 14902-27

**Koze sanske pasme**  
mlekarice in mladice, pro-  
dam po zelo nizki ceni. —  
Psa, dobrega čuvaja, maj-  
hnega, 8 mesecev starega,  
poceni prodam. Trnovska  
ulica 27, Trnovo. 14752-27

**Konja**  
dobrega vozača, 6 let sta-  
rega, prodam. Korunova  
ulica 7, Trnovo. 14753-27

**Mladega psa**  
volčjaka, prodam. Sv. Petra  
cesta 81, dvorišče. 14713-27

**Kokoši jareke**  
pasme »Leghorne«, kupim.  
Ivan Kanc, Nebotičnik. 14834-27

**Prodajam**  
3 letnega poljskega KONJA.  
Ogleda se pri »Novem svet-  
lovi«. 15049-26

**Izpuščeno**  
Oseba,  
ki je pobrala četrtak.  
29. okt., listnico na glavni  
pošti, spoznana. Naj jo  
vrne v ogl. odd. Jutra  
proti nagradi v izogib po-  
sledic. 14893-28

**Izgubila sem očala**  
v javnem cestju v prostori-  
šču Rdečega križa. Pošten  
najdičelj naj jih izroči proti  
nagradi v mestni klav-  
nici. 14756-28

**Stroji**  
Najboljše  
šivalne stroje  
dobite pri znani trgovki  
Ivan Jax in sin, Via  
Bleiwelsova 36 (Trževna).  
J-148-M-29

**Spod. odjemalcem**  
sporodum, da sem pre-  
selil svojo trgovino in  
zalogo strojev iz Franči-  
škanske v Galetovo ulico  
št. 4. Tramvajška posta-  
ja »Stara šola«. Dovan  
Ivan, trgovin-  
strojev. J-174-M-29

**Prodajam**  
šivalni stroj »Pfalz«, do-  
bro ohranjen. Naslov v  
vseh poslovalnicah Jutra.  
14843-29

**Ugodno prodam**  
1 motor 6½ KS 380 volt,  
1.600 obratov, Bergmann  
Berlin, 1 kompletne tvrd-  
tilator za vžigajo, 220 vol-  
tov, 1 motorček 0,25 KS  
za 220 voltov s stikalom.  
Ogled: Ivo Trtnik, Ribni-  
ška ul. 15. 14878-29

**Pralni stroj**  
električen, prodam. Ogleda-  
ti pri trgovki Gorec. 14597-29

**Lesne industrije,**  
mizarji  
in sorodne obrti!  
Ko kupujete stroje in na-  
domestne dele, zahtevajte  
ponudbe od strokovne tvrd-  
je »ELHOMA« — LESNE  
INDUSTRIJE: Polnojam-  
niki, stojci, ležerji, bro-  
zetočji, vsi pomožni stroji.  
MIZARSKA PODJETJA.  
Univerzalni kombinirani,  
posamezni in pomožni stroji  
in potrebna orodja. —  
FURNIRSKA INDUSTRI-  
JA: Stroji za rezanje in lu-  
čenje furnirjev, kompletne  
naprave za izdelovanje ve-  
zanih in panelskih plošč.  
STOLARNE: Avtomatski in  
pomožni stroji za množ-  
niško izdelavo predmetov.  
Vsi navedeni stroji so teh-  
nično dovršeni ter je do-  
bava kratkoročna, vsa po-  
javnila in projekti na raz-  
pologo brezobvezno.  
»ELHOMA« I. SLEJKO,  
stroji za obdelavo lesa,  
Ljubljana, Sv. Petra c. 35.  
14805-29

## Prodajam

ugodno po en poplno sta-  
vek Co. Ci., avionskih,  
R. Com. Civ. in protituber-  
kuloznih znamk. Naslov v  
vseh poslovalnicah Jutra.  
14758-39

**Mizarski stroj**  
universalni, 400 mm, rab-  
ljen se ugodno prodaja. El-  
homa J. Slejk, Sv. Petra  
c. 3-5. 14779-39

**Kupim**  
strojček za polnjenje in  
zapiranje tub. Ponudbe na  
ogl. odd. Jutra pod »Stroj-  
ček«. 14830-39

**Pletilni stroj**  
št. 10, dolg 95 cm, na-  
prodaj. Naslov v vseh po-  
sloval. Jutra. 14911-39

**Prodajam**  
cilinder stroj, čevljarški.  
Ogleda se ga lahko pri  
Ivan Jax in sin, Bleiwel-  
sova 36 (Trževna). 14960-39

**Šivalni stroj**  
»Singer« ugodno prodam. —  
Naslov v vseh poslovalnicah  
Jutra. 14900-39

**Čevljarški stroji**  
novi in rabljeni vseh  
vrst napredaj pri »Pro-  
metu«. (Nasproti križan-  
ske cerkve). 15031-39

**Filatelija**  
FLOZIJ  
ALBUMI  
PATENT

**Filatelisti, pozor!**  
Polizkuste in uverili se  
boste, da najugodnejše  
novotice ali kupite znam-  
ke vseh držav kakor tudi  
»JOL« albume in vse fi-  
latelistične potrebščine v  
Knjigarni Janez Dolžan  
v Ljubljani, Stritarjeva  
ul. 6. Tel. 44-24. J-135-M

**Filatelija!**  
večjo partijo veselih  
jug. znamk 1932, prodam  
po nizki ceni. Ponudbe  
na ogl. odd. Jutra pod  
»Veslo 100«. 14906-39

**Informacije**  
Za prevode  
v italijansko  
in obratno, prepise vsako-  
vrstnih spisov, sestav pro-  
senj, navete glede službe-  
nih ter drugih prejemkov  
vam najugodnejše postre-  
žem. Naslov v vseh po-  
slovalnicah Jutra. 14799-31

**Čitajte**  
pazljivo  
oglas  
»JUTRO«

## Ne pozabite,

da vam je za razne uslu-  
ge in pomoč v najrazli-  
čnejših vprašanjih na raz-  
lago potrebna pisarna  
»Servis Biro«, Ljubljana,  
Sv. Petra c. 29. Poslova-  
nje in informacije se iz-  
vršijo solidno in sečno.  
14946-31

## Obrt

**Kauče, fotelje,**  
otomane, modroce napravi  
najceneje Mohar, tapetnik,  
Mariborska ulica 27 (pri  
Stadionu). Sprejema popra-  
vila, pride na dom. 14837-30

**Krznar**  
ki modernizira, čisti, po-  
pravlja kožuho in iz-  
deluje prilepne kože. Proti  
garanciji. Stari trg 21-II.,  
Kovačič. 14873-30

**Za pakete v Italijo**  
izdelujem vreče in imam  
steno v zalogi Vaportič,  
Kolodvorska 41 (na dvo-  
rišču). 15023-30

**Čevljarji, pozor!**  
kakor tudi dosedaj —  
»CISTIMADEŽ«, 13691-42

**Širite**  
»JUTRO«  
**Pridelki**

**Ca. 900 kg**  
suhih gob, merkantilno  
blago, prodam franko Ljub-  
ljana, najboljšemu ponud-  
niku. Ponudbe na ogl. odd.  
Jutra pod »Gotovina«. 14757-33

**Korenje preskrbim**  
vsko množino. Interese-  
nti naj pustijo naslov in  
kolonico: Vinotoč, Kopi-  
tarjeva ulica. 14761-33

**Kislo zelje**  
preravnano, vsako količino,  
se dobi. Homan, Sv. Pe-  
tra c. 81, dvorišče. 14712-33

**Razno**  
V italijanščino  
prevaja

prošnje, dopise trgovske  
in tehniške stroke. Teh-  
nična pisarna, Cesta 29,  
oktobra 13. J-170-M-37

**Čitajte**  
pazljivo  
oglas  
»JUTRO«

**Čitajte**  
pazljivo  
oglas  
»JUTRO«

**Čitajte**  
pazljivo  
oglas  
»JUTRO«

**Čitajte**  
pazljivo  
oglas  
»JUTRO«

**Čitajte**  
pazljivo  
oglas  
»JUTRO«

**Čitajte**  
pazljivo  
oglas  
»JUTRO«

**Čitajte**  
pazljivo  
oglas  
»JUTRO«

**Čitajte**  
pazljivo  
oglas  
»JUTRO«

**Čitajte**  
pazljivo  
oglas  
»JUTRO«

**Čitajte**  
pazljivo  
oglas  
»JUTRO«

**Čitajte**  
pazljivo  
oglas  
»JUTRO«

**Čitajte**  
pazljivo  
oglas  
»JUTRO«

**Čitajte**  
pazljivo  
oglas  
»JUTRO«

**Čitajte**  
pazljivo  
oglas  
»JUTRO«

**Čitajte**  
pazljivo  
oglas  
»JUTRO«

**Čitajte**  
pazljivo  
oglas  
»JUTRO«

**Čitajte**  
pazljivo  
oglas  
»JUTRO«

**Čitajte**  
pazljivo  
oglas  
»JUTRO«

**Čitajte**  
pazljivo  
oglas  
»JUTRO«

**Čitajte**  
pazljivo  
oglas  
»JUTRO«

**Čitajte**  
pazljivo  
oglas  
»JUTRO«

**Čitajte**  
pazljivo  
oglas  
»JUTRO«

**Čitajte**  
pazljivo  
oglas  
»JUTRO«

**Čitajte**  
pazljivo  
oglas  
»JUTRO«

**Čitajte**  
pazljivo  
oglas  
»JUTRO«

**Čitajte**  
pazljivo  
oglas  
»JUTRO«

**Čitajte**  
pazljivo  
oglas  
»JUTRO«

**Čitajte**  
pazljivo